

Ekobrottsmyndigheten
*(Anmälaren är medveten om att anmälan inte
nödvändigtvis kommer att hanteras av
Ekobrottsmyndigheten)*

Stockholm den 10 november 2011

ANMÄLAN

Anmälare: IOGT-NTO
Box 12825
112 97 Stockholm

Kontaktperson: Gazal Casselborg, Förbundsjurist IOGT-NTO

Saken: Brott mot alkohollagstiftningen och alkoholskattelagstiftningen

Anmälan avser företrädare för följande bolag:

1. Monelis GmbH
D&B® D-U-N-S® Number: 537480027
Tyskt skattenummer: 22 291 24482
Willi-Brandt-Allee 31 c
235 54 Lübeck, Tyskland

www.tegalob.se

2. Hanse Trading GmbH
D&B® D-U-N-S® Number: 333109499
Kleiner Kuhberg 36
24 103 Kiel, Tyskland

www.bottleshop247.com

3. Primaranto SL.
D&B® D-U-N-S® Number: 462073678
Calle Provença, 242
08008 Barcelona, Spanien

www.drinko.se

4. WineFinder AB, org. nr. 556678-3238
Järnvägsgatan 3, 3 tr,
252 24 Helsingborg
042-240490

WineFinder ApS, org. nr. 502065-4231
WineFinder ApS c/o Danske Fragtmaend
Logistik
Avedøreholmen 46
2650 Hvidovre, Danmark

www.winefinder.se

5. Vinstocken AB, org. nr. 556641-3174
C/O Excellent Controller AB
Barnhusgatan 16
111 23 Stockholm
08-642 52 00

Weintraum GmbH, org. nr. 502068-9104
C/O Excellent Controller AB
Barnhusgatan 16
111 23 Stockholm
08-642 52 00

www.vinstocken.se

6. Quality Wine Trading OÜ, org. nr. 502070-3061
c/o FirstOffice, Narva Mnt 5
10117 Tallin, Estland

Delikatessgrossisten i Norden AB, org. nr.
556665-7184
Lodgatan 1
114 30 Stockholm

www.kvalitetsvin.se

7. Best Shopping Stockholm Handelsbolag, org. nr. 969710-3779
Älvkarleövägen 26
115 43 Stockholm

Pannonische Weingärtner GmbH

www.handlavin.se

8. Antipodes Premium Wines Ltd, org. nr. 502065-6350
Level 1, Tower Business Centre, Tower Street
Swatar, BKR 4013, Malta

Antipodes Premium Wines AB, org. nr. 556660-0531
Grevgatan 55
114 59 Stockholm

Bl.a. www.australianwineclub.se och
www.finewinesociety.se

9. Ma. Bel S.r.l., org. nr. 502067-6226

Canard Idéutveckling AB, org. nr. 556373-7815
Tuna Udde Hedvigberg
610 75, Västerljung

www.matovinklubben.se

10. MatHem i Sverige AB, org. nr. 556775-7264
Nybrogatan 15
114 39 Stockholm
www.mathem.se

1 INLEDNING

Sedan en tid tillbaka finns det ett stort antal privata företag på den svenska marknaden som säljer och förmedlar alkoholdrycker till svenska konsumenter. Detta görs trots att alkohollagen är tydlig med att detaljhandel med alkoholdrycker bara får bedrivas av Systembolaget.

Omfattningen och antalet aktörer inom den här typen av kommersiell försäljning/förmedling av alkoholdrycker till svenska konsumenter växer kraftigt. Det finns ett 70-tal företag som är registrerade för skatt, samt ett okänt antal lågprisaktörer vars affärsidé är att sälja alkohol billigt genom att inte erlagga skatt. Vissa aktörer ger sken av att vara etablerade utomlands, men säljer uteslutande till svenska konsumenter. På senare tid har antalet aktörer som, oavsett var de är registrerade, bedriver sin verksamhet i Sverige ökat kraftigt. Också andra aktörer visar starkt intresse för den här typen av kommersiell förmedling av alkoholdrycker till svenska konsumenter.

Trots att dessa verksamheter bedrivs i strid med gällande alkohollagstiftning och att aktörerna i många fall även begår överträdelse av gällande skattelagstiftning, tycks tillsynen på detta område vara obefintlig.

IOGT-NTO anser att den utveckling som har skett inom denna olagliga näthandel bryter mot den svenska restriktiva alkoholpolitiken och mot Systembolagets detaljhandelsmonopol. IOGT-NTO har därför genomfört en kartläggning av ett flertal privata aktörer och deras agerande, vilket har lett fram till denna anmälan.

2 DISPOSITION

I **avsnitt 1** har inledningsvis getts en beskrivning av de verksamheter som lett fram till anmälan, den utvecklingen som sker på marknaden och den alkoholpolitiska rättsgrund som verksamheterna bryter mot. I **avsnitt 3** följer en redogörelse för dels vilka typer av aktörer som är föremål för anmälan, dels vilka överträdelse som aktualiseras i samband med dessa aktörers ageranden. I **avsnitt 4** redogörs sedan för gällande rätt mer i detalj. I **avsnitt 5** redogörs för respektive aktör samt deras verksamhet och i samband därmed lämnas en rättslig bedömning av aktörens agerande. I **avsnitt 6** tillhandahålls slutligen en sammanfattande beskrivning av anmälan i vilken det redogörs för utvecklingen och konsekvenserna av aktörernas ageranden på den svenska marknaden och hur verksamheterna rättsligen ska bedömas.

1	INLEDNING	4
2	DISPOSITION.....	4
3	AKTUELLA AGERANDEN	5
3.1.1	Allmänt	5
3.1.2	Typer av aktörer.....	6
3.1.3	Lagöverträdelse	7
3.1.4	Konsekvenser av utvecklingen	8
4	GÄLLANDE RÄTT	9
4.1	Alkohollagstiftningen	9
4.1.1	Utgångspunkt.....	9
4.1.2	Detaljhandelsregeln	9

4.1.3	Tillhandagåendeförbudet	9
4.1.4	Rosengrenundantaget.....	10
4.2	Brott mot alkohollagstiftningen	11
4.2.1	Olovlig försäljning av alkohol	11
4.2.2	Olovligt anskaffande av alkoholdrycker	11
4.2.3	Olovlig dryckeshantering.....	12
4.2.4	Olovligt innehav av alkoholdrycker	14
4.3	Skattelagstiftningen	14
4.3.1	Alkoholskattelagen	14
4.3.2	Lagen om punktskattekontroll	16
4.3.3	Joustradomen	16
4.3.4	Skatteverkets syn på lagstiftningen	17
4.3.5	Tullverkets syn på lagstiftningen.....	17
4.4	Brotten mot skattelagstiftningen.....	18
4.5	Sammanfattning av gällande rätt	18
5	AKTÖRER – ANMÄLDA BROTT	18
5.1	www.tegalob.se	18
5.2	www.bottleshop247.com	20
5.3	www.drinko.se.....	21
5.4	www.vinstocken.se.....	23
5.5	www.kvalitetsvin.se.....	24
5.6	www.handlavin.se	26
5.7	www.winefinder.se	27
5.8	Antipodes – bl.a. www.australianwineclub.se och www.finewinesociety.se	29
5.9	www.matovinklubben.se	31
5.10	www.mathem.se	33
6	SAMMANFATTNING	34

3 AKTUELLA AGERANDEN

3.1.1 Allmänt

Alkohollagen reglerar exklusivt rätten till försäljning och annan förmedling av alkoholdrycker i Sverige.¹ Försäljning eller förmedling av alkoholdrycker är således inte tillåten om det inte i Alkohollagen föreligger uttryckligt stöd för sådan försäljning/förmedling. Av Alkohollagen följer att endast detaljhandelsbolaget (Systembolaget AB) får bedriva detaljhandel med alkoholdrycker ("**Detaljhandelsregeln**", se vidare nedan avsnitt 4.1.2).² Förekomsten av ett detaljhandelsmonopol exkluderar andra aktörer från försäljning av alkoholdrycker till konsument vilket innebär att när annan än det bolag som tilldelats monopolet bedriver sådan försäljning är försäljningen olaglig.

Det är sedan den 1 juli 2008 tillåtet för privatpersoner att köpa alkoholdrycker från ett annat land inom EES-området och föra in varorna till Sverige via ett ombud eller annan oberoende mellanhand (det så kallade "**Rosengrenundantaget**", se vidare nedan punkten 4.1.4). Undantaget innebär att det är tillåtet för en transportör att "tillhandagå" en privatperson med en transporttjänst när personen för in alkoholdrycker för privat bruk i Sverige. Huvudregeln är annars att det är förbjudet att

¹ 3 kap. 1 § Alkohollagen (2010:1622) (härefter benämnd "**Alkohollagen**").

² 5 kap. 2 § Alkohollagen.

i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker (**”Tillhandagåendeförbudet”**, se vidare nedan punkten 4.1.3). Lagstiftaren konstaterade kort efter det att Rosengrenundantaget införts att denna typ av privatinförsel, som till övervägande del sker genom beställning via internet, inte fått någon större omfattning i Sverige och att legaliseringen av denna typ av privatinförsel därför fått mycket begränsade konsekvenser för folkhälsan. Man anförde vidare att den svenska punktskatten jämte transportkostnaderna gör att varorna blir dyra i inköp och att hanteringen av importen är krånglig.³ Idag är emellertid verkligheten i Sverige en annan vilket enligt IOGT-NTO beror på att många aktörer bedriver verksamhet som går långt utöver vad som är tillåtet enligt alkohollagstiftningen.

Ett flertal olika typer av aktörer har etablerat sig på den svenska marknaden och erbjuder olika möjligheter för svenska konsumenter att beställa öl, vin och sprit via hemsidor på internet och få leverans direkt hem till dörren eller till olika utlämningsställen. Aktörerna hävdar att de säljer eller förmedlar alkohol med stöd i bestämmelsen om privatinförsel (alltså Rosengrenundantaget) men de agerar på ett sätt som i praktiken innebär kommersiell förmedling som i grunden inte skiljer sig ifrån detaljhandel av alkoholdrycker. Verksamheterna strider därför enligt IOGT-NTO:s uppfattning mot alkohollagstiftningen eftersom endast Systembolaget får bedriva detaljhandel med alkoholdrycker (Detaljhandelsregeln), och eftersom det är förbjudet att bedriva kommersiell förmedling av alkoholdrycker till konsument (Tillhandagåendeförbudet).

3.1.2 Typer av aktörer

Antalet aktörer av nu nämnt slag har under senare tid ökat markant och det finns numera sannolikt någonstans mellan 70 och 100 verkamma aktörer inom Sverige. Därtill finns det uppgifter om ytterligare aktörer (däribland t.ex. riskkapitalbolag) som planerar att ge sig in på denna marknad. De mer framträdande typerna av aktörer som är aktiva inom kommersiell förmedling av alkohol till konsument är följande:

- ”Lågprisaktörer” som utåt ger sken av att verksamheten bedrivs endast från utlandet. I dessa fall sker beställningar från svenska konsumenter normalt sett via en webbsida på Internet. Produkterna tillgängliggörs ofta vid eget lager i utlandet, och aktörerna hävdar därför ofta att leveransen till konsument sker vid lagret och att det därifrån är konsumentens val att hämta produkterna på plats eller anlita transportör (ofta på rekommendation av säljaren) för att frakta varorna till Sverige. Många av dessa aktörer säger sig betala mervärdesskatt (moms) och alkoholskatt i utlandet och menar att de (och i vissa fall även konsumenten) därför inte har någon skyldighet att betala svensk alkoholskatt. Av denna anledning kan dessa aktörer hålla mycket låga priser på alkoholvaror.
- ”Högprisaktörer” som ofta utåt sett hävdar att deras verksamhet bedrivs genom ett utländskt bolag som är registrerat som distansförsäljare och betalar alkoholskatt och moms i Sverige. Dessa aktörer säljer/förmedlar i huvudsak vad de kallar kvalitetsviner som beställs av konsumenten via en webbsida som sedan levereras hem till konsumenten eller till ett utlämningsställe i Sverige där konsumenten själv hämtar varorna. Ofta bedrivs all eller en betydande del av dessa aktörers verksamhet i Sverige.
- ”Vinklubbar” som också främst förmedlar vad de kallar kvalitetsviner. Ofta samarbetar vinklubben med ett företag som har som affärsidé att erbjuda en helhetslösning med administration, kundtjänst, logistik, hantering av

---

³ Prop. 2009/10:125, s. 59.

alkoholskatt och moms m.m. för vinklubbarna. Det finns även fristående vinklubbar.

- ”Leverantör av matkasse” (t.ex. hemleverans av livsmedel med recept för ett antal måltider) som även säljer/förmedlar vin för leverans hem till dörren tillsammans med ”matkassen”.

3.1.3 Lagöverträdelser

Förenklat uttryckt är det fråga om överträdelser av gällande lagstiftning i två avseenden. Dels är det vissa aktörer, främst ”lågprisaktörerna”, som begär lagöverträdelser genom att underlåta att betala svensk alkoholskatt (vilket eventuellt även den enskilde konsumenten gör sig skyldig till) och dels är det fråga om överträdelser av Alkohollagen vid försäljning/förmedling av alkoholdrycker och hantering av alkoholdrycker i anslutning till sådan försäljning/förmedling.

Vad gäller överträdelser av alkoholskattelagstiftningen noteras att aktörerna i fråga administrerar och försäljer/förmedlar punktskattepliktiga varor inom EES-området till konsumenterna på den svenska marknaden. Alkoholskatt ska därför betalas i Sverige. Flera av aktörerna vilseleder konsumenterna genom att uppge att alkoholvarorna endast är skattepliktiga i den medlemsstat där de har förvärvats. Inom EES är det reglerat vilket land som får ta ut punktskatt i det så kallade punktskattedirektivet.⁴ Principen är att skattepliktiga varor ska kunna cirkulera fritt mellan medlemsländerna tills de når den slutliga konsumenten och att beskattning ska ske i konsumtionslandet (**”Konsumtionslandsprincipen”** se vidare nedan punkten 4.3.1). Svenska konsumenter som köper alkoholdrycker i andra medlemsstater ska därför normalt sett betala svensk alkoholskatt för varorna. För det fall konsumenten själv reser till inköpslandet och personligen transporterar hem varorna så ska punktskatt istället betalas i den stat där varorna förvärvades (**”Förvärvslandsundantaget”** se vidare nedan punkten 4.3.1). Det råder ingen tvekan om att detta undantag inte gäller när ett ombud har anlåtats för transporten. I vissa fall uttrycker emellertid aktören det som att det är konsumenten själv som bestämmer om han/hon vill betala svensk alkoholskatt. Sedan 2007 (alltså det år som EU-domstolen meddelade dom i det s.k. Rosengrenmålet vilket låg till grund för Rosengrenundantaget) är det endast ett mycket begränsat antal privatpersoner som har anmält införsel av alkoholdrycker till Skatteverket och frivilligt betalat svensk alkoholskatt.⁵ Detta ska ses i ljuset av att det finns ca 15-20 så kallade lågprisaktörer (vilka inte är registrerade som distansförsäljare och som inte betalar svensk alkoholskatt). Skatteverkets uppgifter om antalet konsumenter som anmält privatimport av alkohol visar att endast cirka 20-30 kunder per aktör och år betalar svensk alkoholskatt på dessa varor, vilket givetvis är en mycket låg siffra, och vilket tyder på ett högt skatteundandragande på det här området.

Vad gäller överträdelser av Alkohollagen är det fråga om verksamheter som riktar sig mot svenska konsumenter och som erbjuder en fullständig, eller stora delar av en, försäljningskedja med alla moment från beställning, kundtjänst, transport och logistik till leverans och administration av reklamationer. De så kallade högprisaktörerna, vinklubbarna och leverantörerna av ”matkassar” bedriver ofta sin verksamhet helt och hållet i Sverige men har ett utländskt moder- eller dotterbolag som är registrerat för

⁴ Direktiv 2008/118/EG.

⁵ Enligt uppgifter från Skatteverket är antalet anmälda privatimporter av alkohol som följer:
 2007 – 135 st införselanmälningar från privatpersoner
 2008 – 283 st införselanmälningar från privatpersoner
 2009 – 254 st införselanmälningar från privatpersoner
 2010 – 400 st införselanmälningar från privatpersoner.

alkoholskatt och moms i Sverige eller annan representant eller underleverantör som på samma sätt har ett utländskt registrerat bolag varifrån man påstår att verksamheten bedrivs. Det är dock i flertalet fall uppenbart att aktörerna har arrangerat bolagsstruktur och verksamhet för att ge sken av att verksamheten bedrivs utomlands, i syfte att kringgå alkohollagstiftningen. Dessa aktörer försäljer eller förmedlar alkoholvaror till svenska konsumenter på samma sätt som vid regelrätt detaljhandel. Enligt IOGT-NTO:s uppfattning är det därför i de flesta fallen fråga om en form av förtäckt detaljhandel med alkoholdrycker som inte är förenlig med Detaljhandelsregeln. I vart fall kan konstateras att aktörerna erbjuder mer än rena transporttjänster vilket enligt IOGT-NTO innebär att aktörerna bedriver olaglig kommersiell förmedling av alkoholdrycker som utgör en överträdelse av Tillhandagåendeförbudet och inte kan betraktas som tillåten transportverksamhet enligt Rosengrenundantaget. Ifrågavarande aktörer säljer eller förmedlar alltså alkoholdrycker till konsumenter i Sverige på sätt som missvisande betecknas som ”privatinförsel” (enligt Rosengrenundantaget) när det egentligen är fråga om kommersiell förmedling av alkoholdrycker eller förtäckt detaljhandel.

Kring den här typen av försäljning finns även andra moment som inte är förenliga med alkohollagstiftningen. Bland annat sker exponering av och/eller förvaring av alkoholdrycker i eller i anslutning till butiker där man inte får sälja alkoholdrycker. Det är vidare ofta oklart om och hur ålderskontroll sker vid utlämning/avlämning av alkoholvarorna och om det sker någon kontroll om mottagaren är märkbart berusad. Förfaranden som dessa strider mot Alkohollagens regler om hantering och innehav av alkohol (”**Hanteringsförbudet**” respektive ”**Innehavarförbudet**” se vidare nedan punkten 4.2.3 och punkten 4.2.4).

3.1.4 Konsekvenser av utvecklingens

Utvecklingen rimmar illa med svenska alkoholpolitiska mål om främjande av folkhälsan genom restriktiv alkoholpolitik och stämmer inte överens med de avsikter lagstiftaren hade med regleringen av Rosengrenundantaget avseende privatinförsel. Den svenska alkoholpolitikens mål är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Målet ska nås genom insatser som motverkar skadligt dryckesbeteende och bidrar till en minskad total alkoholkonsumtion. Ett av de främsta och mest grundläggande politiska instrumenten för att nå detta mål är en restriktiv lagstiftning på alkoholområdet. Alkoholskatten och detaljhandelsmonopolet är de enskilt viktigaste alkoholpolitiska verktygen för att nå målet. Genom skattebestämmelserna och Skatteverkets och Tullverkets kontroll ska tillgängligheten och flödet av alkoholhaltiga varor i landet i hög grad regleras. Genom detaljhandelsmonopolet med en försäljning utan privat vinstintresse ska samhället ha kontroll över den allmänna tillgängligheten till alkoholdrycker.⁷

Genom att vissa aktörer inom kommersiell förmedling/försäljning av alkohol till svenska konsumenter inte anser sig omfattas av den svenska punktskattelagen och att flertalet av aktörerna bedriver förmedling/försäljning som saknar stöd i alkohollagstiftningen eller till och med utgör förtäckt detaljhandel med alkoholdrycker, undergrävs de mest grundläggande verktygen för att upprätthålla en restriktiv alkoholpolitik.

---

⁷ Prop. 2009/10:125, s. 56.

4 GÄLLANDE RÄTT

4.1 Alkohollagstiftningen

4.1.1 Utgångspunkt

Alkohollagen reglerar exklusivt rätten till försäljning av alkoholdrycker i Sverige.

3 kap. 1 § Alkohollagen

Alkoholdrycker får inte säljas om det inte föreligger rätt till det enligt denna lag.

Försäljning av alkoholdrycker är således inte tillåten om det inte i Alkohollagen föreligger uttryckligt stöd för sådan försäljning.

4.1.2 Detaljhandelsregeln

Med detaljhandel avses försäljning till konsument. Av Alkohollagen följer att endast Systembolaget AB får bedriva detaljhandel med alkoholdrycker.

5 kap. 1 § Alkohollagen

För detaljhandel med spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker ska det finnas ett särskilt för ändamålet bildat aktiebolag (detaljhandelsbolaget). Bolaget ska ägas av staten.
[...]

5 kap. 2 § Alkohollagen

Endast detaljhandelsbolaget får bedriva detaljhandel med spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker.

Lagstiftningen bygger på att det ska finnas ett statligt detaljhandelsmonopol och exkluderar andra aktörer från försäljning av alkoholdrycker till konsument vilket innebär att sådan försäljning är direkt olaglig.

4.1.3 Tillhandagåendeförbudet

Alkohollagen innehåller åtskilliga bestämmelser som avser att förhindra att underåriga får tillgång till alkoholdrycker eller som i övrigt syftar till att begränsa tillgängligheten av alkoholdrycker. I linje med det sagda är det bland annat förbjudet att i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker.

3 kap. 9 § Alkohollagen

Det är förbjudet att som ombud eller på därmed jämförbart sätt anskaffa alkoholdrycker till den som enligt 7 eller 8 § inte har rätt att få sådan vara utlämnad till sig. Det är också förbjudet att i annat fall än som avses i 4 kap. 4 § andra stycket 1, 2 och 4–7 i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker.
[...]

Det aktuella förbudet motiveras av en strävan att så långt som möjligt begränsa enskilda vinstintressen i hanteringen av alkoholdrycker.⁶ Vid bedömningen av vad som avses med ”i större omfattning” beaktas bland annat mängden dryck, antalet mottagare, antal tillfällen, om det skett i en rörelse och om anskaffningen skett mot ersättning.⁷ Orden ”tillhandagå” och ”anskaffa” åsyftar flera typer av åtgärder för att komma i besittning av en sak, till exempel själva köpetransaktionen men även att vara behjälplig med transport.⁸

⁶ Prop. 2007/08:119, s. 39.

⁷ Se NJA 1986 s. 527.

⁸ Se SOU 2009:22, s. 75.

I samband med EU-domstolens avgörande i den s.k. Rosengrendomen⁹ och därefter antagen lagändring förändrades förutsättningarna för svenska konsumenter att köpa alkohol. Viss privatimport av alkoholdrycker inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet tilläts och privatpersoner gavs möjlighet att genom transportör föra in alkoholdrycker i Sverige.

4 kap. 4 § Alkohollagen

Spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker får föras in i landet endast av partihandlare samt av detaljhandelsbolaget för att bolaget ska kunna fullgöra den skyldighet som anges i 5 kap. 4 §.

Utöver vad som anges i första stycket får spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker föras in

[...]

7. av en enskild person som har fyllt 20 år genom yrkesmässig befordran eller annan oberoende mellanhand, om införseln sker från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och dryckerna är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk
[...]

Samtidigt konstaterades att detaljhandelsmonopolet inte stod i strid med gemenskapsrätten och att Rosengrenundantaget inte påverkade detaljhandelsmonopolets ensamrätt i Sverige. Från Tillhandagåendeförbudet infördes därför till följd av Rosengrendomen ett undantag som innebär att alkoholdrycker får föras in av en enskild person som har fyllt 20 år genom yrkesmässig befordran eller annan oberoende mellanhand, om införseln sker från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och dryckerna är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk.¹⁰ Undantaget innebär att det är tillåtet för en privatperson att låta en transportör ”tillhandagå” privatpersonen med en transporttjänst när privatpersonen för in alkoholdrycker för privat bruk till Sverige.

4.1.4 Rosengrenundantaget

Klas Rosengren m.fl. hade år 2001 beställt vin från Spanien via annons på en hemsida samt i några fall direkt från producenten. Frakten av vinet hade beställts av en självständig transportör via en annan hemsida. Betalning hade skett till två olika postgirokonton. Vinet, som transporterades med lastbil, togs vid införseln i beslag av tullen. Genom dom den 3 januari 2002 förklarade Göteborgs tingsrätt vinet förverkat. Hovrätten fastställde senare tingsrättens dom. Högsta domstolen beslöt att begära ett förhandsbesked hos EU-domstolen i frågan ”huruvida det svenska principiella förbudet för en privatperson att själv importera alkoholdrycker i annat fall än då han medföljer transporten som resande står i överensstämmelse med EG-fördraget”. EU-domstolen fann att det svenska förbudet mot att privatpersoner importerar spritdrycker, vin och starköl stred mot förbudet mot kvantitativa importrestriktioner och att förbudet inte var sådant att det ändå skulle tillåtas med hänsyn till intresset att skydda människors hälsa och liv.

Det tidigare förbudet för privatimport i Alkohollagen kunde därför inte längre upprätthållas utan fick anpassas till vad som gällde enligt EU-rätten. Ett undantag infördes som innebar att en enskild person som fyllt 20 år fick rätt att föra in alkoholdrycker till Sverige genom yrkesmässig befordran eller annan oberoende mellanhand om införseln sker från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och dryckerna är avsedda för dennes personliga bruk.¹¹

⁹ Dom av den 5 juni 2007 i mål C-170/04, Klas Rosengren m.fl. mot Riksåklagaren, REG 2007, s. I-4071.

¹⁰ 3 kap. 9 § och 4 kap. 4 § andra stycket 7 p. Alkohollagen.

¹¹ 4 kap. 4 § punkt 7 Alkohollagen.

Lagstiftarens avsikt med det nya undantaget för privatimport var endast att tillåta den typ av privatinförsel som det var fråga om i Rosengrenmålet, det vill säga att dryckerna förs in till Sverige av en fristående transportör på uppdrag av den svenska kunden.¹² Att Rosengrenundantaget skulle öppna upp för försäljningsorganisationer att agera inom EU mot svenska konsumenter var aldrig lagstiftarens avsikt och inte heller ett krav från EU-domstolen. Tvärtom konstaterade EU-domstolen i Rosengrenmålet uttryckligen, som en förutsättning för sin prövning, att det (tidigare) svenska förbudet mot anlåtande av transportör för privatinförsel inte avsåg monolets utövande av sin särskilda funktion eller monolets existens. Den företeelse domstolen prövade, och tvingade fram en lagändring för, var alltså en verksamhet som i grunden skiljer sig från detaljhandel eller annan liknande kommersiell förmedling till konsument.¹³

4.2 Brott mot alkohollagstiftningen

4.2.1 Olovlig försäljning av alkohol

Som ovan nämns är försäljning av alkohol i Sverige inte tillåtet om det inte föreligger uttryckligt stöd för det i Alkohollagen och det är enligt Detaljhandelsregeln endast Systembolaget AB som får bedriva detaljhandel med alkoholdrycker. Den som säljer alkoholdrycker utan tillstånd eller annars i strid med Alkohollagen gör sig skyldig till *olovlig försäljning av alkohol* och döms, om handlingen sker uppsåtligt eller av oaktsamhet, till böter eller fängelse i högst två år.

11 kap. 3 § Alkohollagen

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1. säljer sprit eller alkoholdrycker utan tillstånd eller annars i strid med denna lag,
2. serverar spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker som har anskaffats på annat sätt än som anges i 8 kap. 13 §, eller
3. säljer sprit i strid med bestämmelserna i 6 kap. 4 § första stycket eller 5 § andra stycket döms för olovlig försäljning av alkohol till böter eller fängelse i högst två år.

Om brottet har begåtts uppsåtligt och är grovt, döms till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gärningen har utgjort ett led i en verksamhet som bedrivits yrkesmässigt eller i större omfattning, eller har varit inriktad mot ungdomar.¹⁴

För försök eller förberedelse till olovlig försäljning av alkohol döms till ansvar enligt bestämmelserna i 23 kap. brottbalken.¹⁵ Förberedelse till olovlig försäljning av alkohol föreligger exempelvis då någon med uppsåt att främja sådant brott lämnar eller mottar pengar som vederlag för brottet.

4.2.2 Olovligt anskaffande av alkoholdrycker

Av Alkohollagen följer att det är förbjudet att i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker (Tillhandagåendeförbudet).¹⁶ Det är således förbjudet att bedriva kommersiell förmedling av alkoholdrycker. Från Tillhandagåendeförbudet har, som ovan nämnts, införts ett undantag som innebär att alkoholdrycker får föras in av en enskild person som har fyllt 20 år genom yrkesmässig befordran eller annan oberoende mellanhand, om införseln sker från ett annat land inom Europeiska

¹² Prop. 2007/08:119, s. 35.

¹³ Mål C-170/04, s. I-4118.

¹⁴ 11 kap. 4 § Alkohollagen.

¹⁵ 11 kap. 11 § Alkohollagen.

¹⁶ 3 kap. 9 § första stycket Alkohollagen.

ekonomiska samarbetsområdet och dryckerna är avsedda för dennes eller dennes familjs personliga bruk (Rosengrenundantaget).¹⁷

Lagstiftarens avsikt med införandet av Rosengrenundantaget var inte, vilket berörts ovan, att öppna upp för aktörer att ombesörja detaljhandel eller kommersiell förmedling av alkoholdrycker från annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet till konsumenterna i Sverige. Lagstiftarens avsikt var endast att anpassa bestämmelserna i Alkohollagen till att överensstämma med EU-rätten och därmed tillåta den möjlighet till privatinförsel det var fråga om i den s.k. Rosengrendomen, det vill säga att dryckerna förs in till Sverige av en fristående transportör på uppdrag av den svenska kunden.¹⁸

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet i större omfattning tillhandagår annan med att anskaffa alkoholdrycker döms för *olovligt anskaffande av alkoholdrycker* till böter eller fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst fyra år.

11 kap. 7 § Alkohollagen

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet anskaffar, överlämnar eller bjuder på alkoholdrycker i strid med 3 kap. 9 § döms för olovligt anskaffande av alkoholdrycker till böter eller fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst fyra år.

Vid bedömningen av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen har utgjort led i en verksamhet som bedrivits yrkesmässigt eller i större omfattning.¹⁹

För försök eller förberedelse till olovlig försäljning av alkohol döms till ansvar enligt bestämmelserna i 23 kap. brottsbalken.²⁰ Förberedelse till olovligt anskaffande av alkoholdrycker föreligger exempelvis då någon med uppsåt att främja sådant brott lämnar eller mottar pengar som vederlag för brottet.

4.2.3 Olovlig dryckeshantering

Exponering av och/eller förvaring av alkoholdrycker i, eller i anslutning till, butiker där man inte får sälja alkoholdrycker strider mot Alkohollagen. Vidare är det inte tillåtet att utlämna/avlämna alkohol om inte ålderskontroll sker samt kontroll av om mottagaren är märkbart berusad. Förfaranden som dessa strider mot Alkohollagens regler om hantering och innehav av alkohol (gemensamt benämnda ”**Hanteringsförbudet**”)

4.2.3.1 *Förvaring*

Alkoholdrycker som inte får säljas i en butikslokal får inte heller förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymmen.

3 kap. 2 § Alkohollagen

Alkoholdrycker som inte får säljas i en butikslokal får inte heller förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymmen.

Med butikslokal avses en lokal där konsumenterna kan köpa varor eller tjänster eller hyra varor, dock inte restauranger och andra serveringsställen.

[...]

¹⁷ 4 kap. 4 § andra stycket 7 p. Alkohollagen.

¹⁸ Prop. 2007/08:119, s. 35, och mål C-170/04.

¹⁹ Alkohollagen - En kommentar, *Billum, Susanne m.fl.*, Fritzes Förlag AB, Stockholm 1995, s. 128.

²⁰ 11 kap. 11 § Alkohollagen.

Med butikslokal avses en lokal där konsumenter kan köpa varor eller tjänster eller hyra varor, dock inte restauranger och andra serveringsställen. I begreppet ingår det som i dagligt tal kallas affärer liksom varuhus, stormarknader och försäljningstält. I definitionen ingår vidare lokaler där verksamheten består i att tillhandahålla tjänster t.ex. resebyråer, bilverkstäder, skomakare och frisörer, liksom verksamheter som kombinerar försäljning av varor och tjänster, t.ex. optiker och lokaler för uthyrning, t.ex. av videofilmer.²¹

Förvaringsförbudet omfattar utöver butikslokaler även tillhörande utrymmen. Med tillhörande utrymmen avses utrymmen inrättade exempelvis för lager-, personal- eller kontorsändamål.²²

Utanför begreppet butikslokal faller restauranger och andra näringsställen, t.ex. pubar och caféer.²³ Förvaringsförbud råder dock i sådana lokaler enligt andra bestämmelser. Alkoholdrycker som inte får serveras i en lokal som avses i 8 kap. 24 § första och andra stycket Alkohollagen, såsom restauranger och andra näringsställen, får inte heller förvaras i lokalen eller tillhörande utrymmen.

8 kap. 24 § Alkohollagen

På serveringsställe där serveringstillstånd gäller får inte någon dricka eller tillåtas dricka andra alkoholdrycker än sådana som har serverats i enlighet med tillståndet. Detta gäller dock inte på hotellrum.

Inte heller får någon dricka eller tillåtas dricka alkoholdrycker på ett serveringsställe där alkoholdrycker inte får serveras eller i en lokal som yrkesmässigt upplåts för anordnande av sammankomster i slutna sällskap vid vilka mat eller dryck tillhandahålls av innehavaren eller genom dennes försorg och där servering av alkoholdrycker inte är tillåten.

Alkoholdrycker som inte får serveras i en lokal som avses i denna paragraf får inte heller förvaras i lokalen eller tillhörande utrymmen.

[...]

Den som förvarar alkoholdryck i strid med förvaringsförbuden döms för *olovlig dryckeshantering* till böter eller fängelse i högst sex månader. Den som i strid med förbuden förvarar alkoholdrycker ska däremot inte dömas till ansvar, om det av omständigheterna framgår att drycken var avsedd för annat än försäljning eller förtäring på platsen.

11 kap. 9 § Alkohollagen

[...].

För olovlig dryckeshantering döms också den som

1. förvarar alkoholdryck i strid med 3 kap. 2 § första stycket eller 8 kap. 24 § tredje stycket,
2. tillåter alkoholförtäring i strid med 8 kap. 24 § första eller andra stycket, eller
3. säljer folköl i strid med förbud som meddelats enligt 9 kap. 19 §.

Till ansvar ska inte dömas den som i strid med 3 kap. 2 § första stycket eller 8 kap. 24 § tredje stycket förvarar alkoholdryck, om det av omständigheterna framgår att drycken var avsedd för annat än försäljning eller förtäring på platsen.

4.2.3.2 Försäljning eller utlämning

Alkoholdrycker får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år och den som lämnar ut alkoholvaror ska förvissa sig om att mottagaren har uppfyllt

²¹ 3 kap. 2 § andra stycket Alkohollagen och prop. 2004/05:126, s. 45 f.

²² Prop. 2004/05:126, s. 45 f.

²³ Prop. 2004/05:126, s. 46.

föreskriven ålder. Alkoholdrycker får inte heller lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.

3 kap. 7 § Alkohollagen

Alkoholdrycker får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte har fyllt 18 år.
[...]

3 kap. 8 § Alkohollagen

Alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.
Alkoholdrycker får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.
Den som lämnar ut alkoholdrycker ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7 §.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet säljer eller lämnar ut alkoholdrycker till någon som inte har uppnått föreskriven ålder eller som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel döms för *olovlig dryckeshantering* till böter eller fängelse i högst sex månader.

11 kap. 9 § Alkohollagen

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet säljer eller lämnar ut alkoholdrycker i strid med 3 kap. 7 eller 8 § till någon som inte har uppnått föreskriven ålder eller som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, eller vid partihandel underlåter att på sätt som föreskrivs i 4 kap. 3 § förvissa sig om att köparen har rätt att återförsälja eller köpa in varan döms för olovlig dryckeshantering till böter eller fängelse i högst sex månader.

4.2.4 Olovligt innehav av alkoholdrycker

Den som innehar alkoholdrycker i syfte att olovligen sälja dem döms för *olovligt innehav av alkoholdrycker* till böter eller fängelse i högst två år (*"Innehavarförbudet"*).

11 kap. 6 § Alkohollagen

Den som innehar alkoholdrycker i syfte att olovligen sälja dem döms för olovligt innehav av alkoholdrycker till böter eller fängelse i högst två år.

Bestämmelsen syftar ytterst till att skapa förutsättningar för att på ett tidigt stadium kunna stävja såväl illegal detaljhandel som partihandel eller servering utan tillstånd. Det kan t.ex. vara fråga om innehav av spritdrycker på en marknadsplats under sådana former att det står klart att syftet är att försälja varorna. Det kan också vara fråga om exponering av vin i en livsmedelsbutik.²⁴

För det fall försäljning kan styrkas inträder ansvar för *olovlig försäljning av alkohol*. Ansvar torde också i vissa fall i stället kunna inträda som försök eller förberedelse till olovlig försäljning.²⁵

4.3 Skattelagstiftningen

4.3.1 Alkoholskattelagen

Enligt alkoholskattelagen ska särskild skatt, så kallad punktskatt, betalas för alkoholvaror.²⁶ Bestämmelserna i alkoholskattelagen är anpassade till EU-rätten och

²⁴ Alkohollagen - En kommentar, *Billum, Susanne m.fl.*, Fritzes Förlag AB, Stockholm 1995, s. 127.

²⁵ A.a. i not 24, s. 127.

²⁶ Lag (1994:1564) om alkoholskatt (*"Alkoholskattelagen"*).

då framförallt punktskattedirektivet.²⁷ Enligt gällande regler ska punktskatt som utgångspunkt läggas i den medlemsstat där den slutliga konsumenten finns, dvs. konsumtionslandet ("Konsumtionslandsprincipen"). Svenska konsumenter som köper alkoholdrycker i andra medlemsstater ska därför normalt sett betala svensk alkoholskatt för varorna. Svensk skatt behöver emellertid inte betalas för varor som förs in till Sverige av en enskild person som har förvärvat varorna i ett annat EU-land och som själv transporterar dem till Sverige om varorna är avsedda för dennes personliga bruk ("Förvärvslandsundantaget").²⁸ För det fall konsumenten själv reser till det andra landet och transporterar hem varorna så ska punktskatt således istället betalas i den stat där varorna förvärvades. Förvärvslandsundantaget gäller emellertid inte när ett ombud har anlåtats för transporten. I förarbetena till lagstiftningen sägs uttryckligen att undantaget behandlar de situationer när en enskild person förvärvat en skattepliktig vara på plats i ett annat EU-land och för skattefrihet förutsätts att personen själv transporterar varan in i landet.²⁹ Rättsläget för den beskrivna situationen är klarlagt genom EU-domstolens avgörande i rättsfallet "The man in black" och har senare även bekräftats i rättsfallet "Joustra" (se vidare nedan punkten 4.3.3 för en redogörelse för detta rättsfall).

Vem som är skattskyldig enligt lagen beror till att börja med på vilken typ av försäljning det är fråga om. Är det fråga om distansförsäljning är den som säljer de skattepliktiga varorna till Sverige skattskyldig.³⁰ Distansförsäljning föreligger när en konsument i Sverige förvärvsar skattepliktiga varor från ett annat EU-land och varan transporteras av säljaren eller av någon annan för säljarens räkning.³¹ De aktörer som är etablerade i ett annat EU-land, säljer till svenska konsumenter och ordnar med transporten av varorna är således skattskyldiga i Sverige. Skattskyldigheten innebär bland annat att aktören, förutom att betala skatt, ska anmäla sig för distansförsäljning i Sverige, ska ställa säkerhet för betalningen av skatten innan transport från det andra EU-landet påbörjas och att aktören måste företrädas av en representant som är etablerad i Sverige och godkänd av Skatteverket.³² Många av aktörerna som har etablerat sig på den svenska marknaden lämnar förslag på transportörer men överlåter åt köparen att kontakta denna. Aktörerna hävdar därför att transporten inte utförs av säljaren eller av någon annan för deras räkning utan av köparen och att det därför inte är fråga om distansförsäljning. Distansförsäljning omfattar emellertid alla fall där säljaren på något sätt ombesörjer eller tar ansvar för transporten.³³ Om aktören således till exempel ansvarar för att varor går sönder i transporten, att leveransen blir försenad, att man som kund har gratis returrätt eller liknande bör varorna anses transporterade för säljarens räkning. Om säljaren, trots att det är fråga om distansförsäljning, inte har iakttagit föreskrivna krav på registrering och ställande av säkerhet blir istället mottagaren av varorna skattskyldig. Syftet med det sagda är att ge upphov till en situation där mottagaren av varorna har ett intresse av att förvissa sig om att säljaren fullgör sina skyldigheter avseende skattebetalning i destinationsmedlemsstaten.³⁴

Är det inte fråga om distansförsäljning (till exempel genom att transportören anlåtats av köparen) så är det den som för in eller tar emot varorna som är skattskyldig.³⁵

²⁷ Direktiv 2008/118/EG.

²⁸ Alkoholskattelagen 8 a § p. 2.

²⁹ Prop. 1998/99:127, s. 32 f.

³⁰ Alkoholskattelagen 8 §.

³¹ Alkoholskattelagen 15 §.

³² Alkoholskattelagen 15, 15 a och 15 b §§.

³³ Prop. 1994/95:56, s. 89.

³⁴ Prop. 2009/10:40, s. 145 och 169.

³⁵ Alkoholskattelagen 8 §.

Bland annat kan konsumenten bli skattskyldig för erläggandet av alkoholskatten i Sverige enligt denna bestämmelse och skattskyldigheten innebär då bland annat att konsumenten, förutom att betala skatt, ska ställa säkerhet för betalningen av skatten innan varorna transporteras från det andra EU-landet och anmäla varorna till Skatteverket. Det finns även andra parter som kan anses vara den som ”för in eller tar emot” varorna. I EU-direktivet som alkoholskattelagen grundas på anges att den som verkställt leveransen, den som innehar varorna som är avsedda att levereras såväl som den person till vilken varorna levereras kan bli skattskyldig. Skattskyldighet i egenskap av att ”föra in” en vara anses den bli som faktiskt för in varan till Sverige i kommersiellt syfte, antingen genom att själv transportera varan eller genom att anlita en transportör för transporten till Sverige. Den som efter att ha beställt en vara ”tar emot” varan här ska vara skattskyldig i denna egenskap. Vid bedömningen av vilken av dessa parter som primärt ska vara skattskyldig stadgas i förarbetena till alkoholskattelagen att det som utgångspunkt ska gälla att den som har närmast till hands att fullgöra skyldigheten med att ställa säkerhet för skatten också ska vara skyldig att göra detta samt att betala skatten.³⁶

4.3.2 Lagen om punktskattekontroll

Lagen om punktskattekontroll³⁷ innehåller regler om skattekontroll av bland annat alkoholvaror. Enligt lagen får en punktskattepliktig vara flyttas endast om de krav som bland annat följer av alkoholskattelagen i fråga om säkerhet, bevis om ställd säkerhet och anmälningsskyldighet är uppfyllda.

Tullverket får enligt lagen göra kontroll av yrkesmässiga vägtransporter och av postförsändelser. Vid en transportkontroll ska föraren bland annat tillhandahålla Tullverket bevis om ställd säkerhet. Vid misstanke om att en införsel via yrkesmässig befordran inte skett i enlighet med gällande bestämmelser kan varan omhändertags av Tullverket i avvaktan på vidare utredning. En omhändertagen vara kan sedan förverkas vid utebliven skattebetalning.

4.3.3 Joustradomen

I det så kallade Joustra-målet behandlande EU-domstolen Förvärvslandsundantaget och kom fram till att det endast är varor som privatpersoner har förvärvat för eget bruk och själva transporterat som faller in under undantaget och därmed är befriade från punktskatt i konsumtionslandet. I målet hade Joustra, en nederländsk medborgare, som tillsammans med ca 70 privatpersoner bildat en vinklubb, beställt vin från Frankrike både för eget bruk och övriga medlemmars eget bruk. På Joustras begäran hade vinet fraktats av ett transportföretag till Nederländerna där det levererades till Joustras bostad. Domstolen kom fram till att när en privatperson inte agerar yrkesmässigt och i vinstsyfte när denne i en medlemsstat för eget och för andra privatpersoners bruk förvärvar punktskattebelagda varor och därefter uppdrar åt ett transportföretag, med säte i samma medlemsstat som han själv tillhör, att frakta varorna till honom för hans räkning skall punktskatt tas ut i denna medlemsstat (alltså enligt Konsumtionslandsprincipen). Domstolen konstaterade att den punktskatt som redan erlagts i den första medlemsstaten (alltså där varorna förvärvats), skulle återbetalas. Sålunda skulle punktskatt erläggas i Nederländerna såväl för det vin som Joustra hade beställt för eget bruk som för det vin han beställt för vinklubbens räkning.

En av omständigheterna i domen var att transportbolaget hade säte i samma land som privatpersonen som köpte varorna och för vars räkning transporten utfördes. Flera

³⁶ Prop. 2009/10:40, s. 138 f.

³⁷ Lag (1998:506) om punktskattekontroll.

aktörer gör gällande att Joustradomen ger uttryck för att punktskatten endast ska betalas i mottagarlandet om transportbolagets säte är i samma medlemsstat som mottagaren. En sådan tolkning skulle betyda att svensk beskattning kunde undvikas genom att ett utländskt transportbolag anlitas av de svenska kunderna. Ingenting i domen ger emellertid stöd för en sådan tolkning. Transportörens säte är endast en omständighet som nämns för att belysa de bakomliggande faktiska omständigheterna och används inte som en avgörande faktor i målet.

4.3.4 Skatteverkets syn på lagstiftningen

Skatteverket har på sin hemsida lagt ut information om gällande skatterättsliga regler för privatpersoner som köper och ordnar med hemtransport av alkoholvaror från andra medlemsstater inom EU respektive vad som gäller beträffande s.k. distansförsäljning.³⁸

Avseende frågan om i vilket land punktskattepliktiga varor ska beskattas anger Skatteverket att man är av uppfattningen att undantaget från skyldigheten att betala svensk alkoholskatt vid privatinförsel (alltså Förvärvslandsundantaget) inte är tillämpligt när varorna förs till Sverige via ombud (exempelvis ett transportföretag). Med en hänvisning till Joustradomen konstateras att det framgår av undantagets lydelse att transporten av varorna i fråga ska skötas personligen av den privatperson som har förvärvat dem. Vidare ska enligt Skatteverkets uppfattning beskattning ske enligt samma principer oavsett var transportbolaget har säte.

Avseende frågan om vem som ska vara skattskyldig enligt alkoholskattelagen har Skatteverket utrett de närmare kriterierna för när distansförsäljning ska anses föreligga. Till att börja med konstateras att köparen inte ska vara en näringsidkare. Vidare säger man att kriteriet på att varan ska ha förvärvats från ett annat EU-land innebär att säljaren ska ha sitt fasta driftställe i det andra landet. En säljare som finns i Sverige och som säljer alkoholvaror till svenska konsumenter omfattas därför inte av distansförsäljningsbegreppet (men kan istället bli skattskyldig om aktören är den som för in eller tar emot varorna i Sverige). För att slutligen bedöma huruvida varan transporteras av säljaren eller någon annan för säljarens räkning så anser Skatteverket att alla de fall där säljaren slutit avtal om transporttjänster med transportföretag eller företag som förmedlar transporter omfattas av paragrafen. Detta gäller oavsett om transportören får betalt direkt av säljaren eller av de enskilda konsumenterna. Om det föreligger ett ramavtal om transporttjänsterna mellan säljaren och transportföretaget är det enligt Skatteverkets uppfattning fråga om distansförsäljning även i de fall de enskilda konsumenterna träffar avtal med transportören.

4.3.5 Tullverkets syn på lagstiftningen

Tullverket har på sin hemsida lagt ut information om vad som gäller för beställningar av alkohol via Internet från ett annat EU-land.³⁹ Tullverket har genomgående samma syn på alkoholskattereglerna som Skatteverket och uppger bland annat att en förutsättning för att en privatperson ska få föra in alkoholvaror i Sverige efter en beställning via Internet och genom ett transportföretag är att köparen gör en anmälan och ställer säkerhet till Skatteverket och att detta ska ske innan varorna transporteras från det andra EU-landet (alltså i enlighet med Konsumtionslandsprincipen). Tullverkets information handlar annars framförallt om vad som händer om gällande regler inte följs och beskriver bland annat att Tullverket kan omhänderta varorna och påföra alkoholskatt samt ett transporttillägg uppgående till 20 % av alkoholskatten om

³⁸ www.skatteverket.se

³⁹ www.tullverket.se

transporten med alkoholvarorna påträffas. Om skatten sedan inte betalas inom en månad får Tullverket förverka alkoholvarorna.

4.4 **Brotten mot skattelagstiftningen**

Den som för in punktskattepliktiga varor till Sverige från ett område som tillhör EU:s punktskatteområde i strid med gällande föreskrifter och därigenom ger upphov till fara för att en myndighets kontrollverksamhet ska, om det har skett uppsåtligen, dömas för *olovlig förflyttning av punktskattepliktiga varor* till fängelse i högst två år eller, om brottet är grovt, till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.⁴⁰ Vidare kan den som uppsåtligen transporterar punktskattepliktiga varor som varit föremål för vissa brott enligt skattebrottslagen (som rör skatt enligt Alkoholskattelagen) dömas för *olovlig befattning med punktskattepliktiga varor* till böter eller fängelse i högst två år.

4.5 **Sammanfattning av gällande rätt**

Som ovan konstaterats förekommer laglig privatinförsel när en kommersiell aktör i enlighet med Rosengrenundantaget endast arrangerar en transporttjänst i samband med införsel åt en privatperson i Sverige vid försäljning av alkoholdrycker i annat land inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.⁴¹

När transporttjänsten börjar omgärdas av ”servicetjänster” såsom administration, kundtjänst, reklamationshantering och organisation i Sverige är det inte längre fråga om en ren transporttjänst och förfarandet är att betrakta som olagligt. Det är då fråga om kommersiell förmedling och därmed överträdelse av förbudet mot att i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker. Förfarandet sanktioneras såsom olovligt anskaffande av alkoholdrycker.

När servicetjänsterna utvecklats på så sätt att det är fråga om en hel försäljningsorganisation i Sverige, med full administration, kundtjänst, reklamationshantering, utlämning och/eller förvaring, strider verksamheten mot Detaljhandelsregeln och utgör olaglig förtäckt detaljhandel. Förfarandet sanktioneras då som olovlig försäljning av alkohol.

Som redogjorts för ovan är det tillåtet för en enskild person som har förvärvat alkoholdrycker i ett annat EU-land att föra in varorna i Sverige utan att betala svensk skatt om varorna är avsedda för dennes personligt bruk och personen själv transporterar varorna till Sverige (enligt Förvärvslandsundantaget). Förvärvslandsundantaget som avser viss privatinförsel är ett undantag från Konsumtionslandsprincipen enligt vilken svensk skatt ska betalas i konsumtionslandet och det råder ingen tvekan om att en förutsättning för Förvärvslandsundantaget är att den enskilde personen själv medföljer transporten. Skattskyldigheten i Sverige kan därför inte undvikas om en privatperson anlitar ett ombud (t.ex. ett transportbolag).

5 **AKTÖRER – ANMÄLDA BROTT**

5.1 **www.tegalob.se**

Monelis GmbH är genom hemsidan tegalob.se en framträdande aktör bland de aktörer som är pridfokuserade i sin försäljning. Tegalob erbjuder en möjlighet att beställa öl, vin och sprit via hemsidorna tegalob.se och tegalob.com (tegalob.se innehåller ingen

⁴⁰ 5 kap. 1 § Lagen om punktskattekontroll.

⁴¹ 4 kap. 4 § andra stycket 7 p. Alkohollagen.

egen information utan utgör endast en direktlänk till tegalob.com). Registrerad ägare för domännamnen är det tyska bolaget Monelis GmbH med tyskt skattenummer 22 291 24482 och adress Willi-Brandt-Allee 31c, 235 54 Lübeck, Tyskland ("Tegalob").

Enligt Tegalobs hemsida är deras affärsidé att stimulera och inspirera kunder till att göra sina inköp av alkoholhaltiga drycker till attraktiva priser där kunderna skall spara pengar och finna det enkelt att handla. Vidare strävar Tegalob att genom sitt priskoncept vända sig till en bred marknad.

Avseende transporten av köpta varor så anges att det är kunden själv som anlitar transportören och att Tegalob inte organiserar hemtransporten av varorna. Alternativen som anges för att få hem varan är antingen att kunden personligen hämtar varan i Tegalobs lager i Rostock, Tyskland, eller att kunden anlitar ett fraktbud. Förslag på fraktbolag lämnas, men det anges att det även är fritt att använda ett annat fraktbolag. Noteras bör att när man lägger alkoholvaror i "varukorgen" på hemsidan beräknas priset på frakten med olika transportörer automatiskt och det ser ut som att transportören Transaver erbjuder lägst pris på transport. På Transavers hemsida transaver.se framgår att Transaver endast tar emot beställningar via sina partners som är Drinko.se, Tegalob.se samt Bodegashop.se. Detta är givetvis en tydlig indikation på att det inte är fråga om någon oberoende transportör utan sannolikt en del av verksamheten kring Tegalob.

Avseende beskattning av köpta varor så anges att priserna på hemsidan avser totalt pris inklusive moms och alkoholskatt. Vidare uppges att hemsidan tegalob.se ägs och drivs av det tyska bolaget Monelis GmbH och att det tyska bolaget betalar tysk moms och alkoholskatt i Tyskland. Enligt hemsidan ska kunden, som privatperson och för inköp för personligt bruk, betala skatt i det land där varan köpts. Uppgifterna om beskattning på hemsidan är missvisande eftersom det sagda endast stämmer så länge det är den enskilde personen själv som transporterar varorna. För det fall kunden istället har anlitat ett transportbolag för transporten så ska svensk alkoholskatt betalas. Tegalob är inte registrerat för distansförsäljning eller moms i Sverige.

Rättslig bedömning

Tegalobs hemsida är uppenbarligen riktad till svenska konsumenter eftersom den bland annat är skriven på det svenska språket, den anger priser i svenska kronor och den är länkad från en .se domän. Förbudet att i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker motiveras av en strävan att så långt som möjligt begränsa enskilda vinstintressen i hanteringen av alkoholdrycker. Därtill är en allmän målsättning med Alkoholagens försäljningsregler att begränsa tillgängligheten av alkoholdrycker. Aktörer som agerar på ett sätt som Tegalob och bistår svenska konsumenter i köpetransaktionen av alkoholdrycker bör anses tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker. Agerandet, som utförs i större omfattning, bör därför stå i strid med Tillhandagåendeförbudet.

Tegalob anger att man uppfyller gällande skatteregler genom att det tyska bolaget Monelis GmbH betalar tysk moms och alkoholskatt. Utgångspunkten inom EU är emellertid att punktskatt för alkoholvaror ska tas ut i det land där den slutliga konsumenten finns (konsumtionslandet). Alkoholdrycker som förvärfvas av svenska konsumenter i andra medlemsstater ska därför normalt sett beskattas i Sverige. En förutsättning för att skattskyldighet inte ska uppkomma i Sverige är att den enskilde personen själv medföljer transporten. Tegalob anger visserligen att ett alternativ för kunden är att komma och hämta varorna personligen på deras lager i Rostock. Emellertid måste man kontakta Tegalob i förväg om man avser att hämta varorna på

annat sätt än med något av de transportbolag som namnges på hemsidan vilket tyder på att det inte hör till vanligheterna. Man bör därför kunna utgå ifrån att transporten av alkoholvarorna normalt sett inte görs av kunderna personligen och att svensk alkoholskatt därför ska betalas.

Tegalob anger på sin hemsida att de inte organiserar hemtransporter av varorna utan att det är kunden själv som ombesörjer frakten. Tegalob frånsäger sig också allt ansvar för varorna efter att de har lämnat lagret i Tyskland och uppger att ansvaret då har övergått till fraktbolaget. Baserat på informationen på hemsidan tycks det därför som om det är kunderna i Sverige som ska anses anordna transporten och därmed är att anse som skattskyldiga och ska erlägga den svenska skatten. Kunderna är därmed också skyldiga att ställa säkerhet för betalningen av skatten innan varorna transporteras från det andra landet och att anmäla varorna till Skatteverket. Uppfylls inte dessa krav är förfarandet olagligt och den som för in varorna till Sverige ska, om handlingen begås uppsåtligt, dömas för olovlig förflyttning av punktskattepliktiga varor.

5.2 **www.bottleshop247.com**

Hanse Trading GmbH säljer öl, vin och sprit via hemsidan Bottleshop247.com. Registrerad ägare för domännamnet är det tyska bolaget Hanse Trading GmbH med adress Holstenstr. 19-27, 24 103 Kiel, Tyskland ("**Bottleshop**"). Enligt hemsidan är Bottleshops affärsidé framförallt att erbjuda ett lågt pris på alkoholhaltiga drycker.

Avseende transporten av varorna uppges att aktören inte tillhandahåller frakt, utan kunden måste antingen själv hämta sina varor eller låta hämta varorna via ett transportbolag. Förslag på fraktbolag lämnas (Locadi) och vid användning av den transportören kan man beräkna kostnaden för frakten direkt på Bottleshops hemsida. Betalning för transporten görs separat och länkar till det rekommenderade transportbolaget lämnas först efter att betalningen för varorna gått igenom. Det anges vidare att Bottleshop inte på något sätt är ansvarig för transporten, utan att kunden får vända sig till fraktbolaget vid eventuella transportskador.

Avseende beskattning av köpta varor så anges att priserna på hemsidan avser totalt pris inklusive tysk moms och tysk alkoholskatt. Bottleshop är en av de aktörer som gör gällande att Joustradomen ger uttryck för att punktskatten endast ska betalas i mottagarlandet om transportbolagets säte är i samma medlemsstat som mottagaren. En sådan tolkning skulle betyda att svensk beskattning kunde undvikas genom att ett utländskt transportbolag anlitas av de svenska kunderna. Som redogjorts för ovan så är emellertid IOGT-NTO:s uppfattning, vilken delas av Skatteverket, att ingenting i domen ger stöd för en sådan tolkning. Bolaget är inte registrerat för distansförsäljning eller moms i Sverige.

Rättslig bedömning

Det råder ingen tvekan om att aktören riktar sig mot svenska konsumenter eftersom hemsidan är skriven på det svenska språket, den anger priser i svenska kronor och aktören har ett svenskt telefonnummer. Visserligen anges på aktörens hemsida att aktören riktar sig till "människor i Europa", men detta torde vara ett försök att ge sken av att man inte enbart bedriver försäljning mot den svenska marknaden. Bottleshop bistår svenska konsumenter i köpetransaktionen av alkoholdrycker och bör därför anses tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker. Bottleshop erbjuder svenska konsumenter något annat än en oavhängig transporttjänst av alkoholdrycker och kan därför inte stödja sig på undantaget för oberoende mellanhänder att yrkesmässigt

befordra alkoholdrycker till privatpersoner i Sverige från ett annat EU-land. Bottleshops agerande, som utförs i större omfattning, bör anses stå i strid med Tillhandagåendeförbudet.

Avseende beskattningen av varorna är utgångspunkten att det är konsumtionslandet som får ta ut punktskatt på alkoholvaror som förflyttas inom EU, d.v.s. landet där den slutliga konsumenten finns. Svenska konsumenter ska därför som huvudregel betala svensk skatt för förvärvade av alkoholdrycker och det oavsett var transportören har sitt säte. Liknande det resonemang som förs ovan under aktören Tegalob bör man kunna utgå ifrån att transporten av alkoholvarorna normalt sett inte utförs av kunderna personligen. Svensk alkoholskatt ska därför som regel betalas.

Bottleshop anger på sin hemsida att de inte tillhandahåller frakt av varorna utan att kunden själv ombesörjer frakten. Betalning för transporten sker separat och Bottleshop uppger att man inte på något sätt är ansvarig för transporten. Baserat på informationen på hemsidan tycks det därför som om det är kunderna i Sverige som ska anses anordna transporten och därmed är att anse som skattskyldiga och ska erlägga den svenska skatten. Kunderna är därmed också skyldiga att ställa säkerhet för betalningen av skatten innan varorna transporteras från det andra landet och att anmäla varorna till Skatteverket. Uppfylls inte dessa krav är förfarandet olagligt och den som för in varorna till Sverige ska, om handlingen begås uppsåtligt, dömas för olovlig förflyttning av punktskattepliktiga varor.

5.3 www.drinko.se

På hemsidan drinko.se, som är registrerad på en person vid namn [REDACTED], erbjuds försäljning av vin och sprit i nätbutik. Enligt uppgift på hemsidan så ägs och drivs sidan av Primaranto SL. Primaranto SL., är ett spanskt bolag med adress Calle Provença, 242, 08008, Barcelona, Spanien ("Drinko").

Hemsidan lanserades 2008 och har som affärsidé att erbjuda att brett sortiment framtaget av inköpare som man beskriver som personer "som har mer än 20 års erfarenhet av dryckesbranschen och som verkar för att välja de bästa varorna på marknaden inom alla prisintervaller".

Kunden anges stå för transporten av varorna som enligt uppgift sker från lager i Barcelona. Förslag på att använda transportbolagen Transaver eller Prestoshipping ges, men kunden har även möjlighet att vända sig till en annan transportör eller hämta varorna själv. På Transavers hemsida transaver.se (som är den av Drinkos rekommenderade transportörer som enligt Drinkos hemsida håller lägst pris på transport) framgår att Transaver endast tar emot beställningar via sina partners som är Drinko.se, Tegalob.se samt Bodegashop.se. Detta är givetvis en tydlig indikation på att det inte är fråga om någon oberoende transportör utan sannolikt en del av verksamheten kring Drinko. De rekommenderade transportörerna anges ha sin "transportmodul" installerad på hemsidan. Betalning för varorna respektive för transporten görs separat men beräkning av fraktkostnaden kan göras på hemsidan innan man gör sin beställning. Leveranstiden anges vara 8-14 arbetsdagar. Drinko tar visst ansvar för transporten genom att skriva att om en vara blir skadad under transporten så ska man kontakta Drinko för att "finna en lösning som passar båda parter".

Alla priser på hemsidan är angivna i svenska kronor och hemsidan innehåller en tabell med prisjämförelser mellan Drinkos pris och motsvarande pris i Sverige. Hemsidans information om skatt är motsägelsefull och vilseledande för kunderna när man på ett

ställe anger att den som privatimporterar alkohol också måste betala alkoholskatt i Sverige, men på ett annat ställe skriver att alkoholskatten ska betalas i det land där personerna köper varorna och att det därför är avgiftsfritt att föra in varorna i Sverige. Det sägs vidare att det råder tvist om var alkoholskatten ska betalas och att svenska tullen är av uppfattningen att det är svensk skatt som ska erläggas. Drinko är inte registrerad för moms eller distansförsäljning i Sverige.

För att handla på hemsidan anges att man måste vara över 20 år och det sägs att köparens ålder kontrolleras vid betalningen. Det anges inte hur en sådan kontroll görs utöver att kunden ger sitt intygande vilket kan tyda på att ålderskontroll inte görs på ett tillfredställande sätt. Detta medför givetvis en uppenbar risk att personer under 20 år kan få alkoholdrycker utlämnade till sig vilket därmed skulle utgöra olovlig dryckeshantering.

Rättslig bedömning

Det kan konstateras att Drinko uteslutande vänder sig till den svenska marknaden och svenska konsumenter. Hemsidans innehåll är på svenska, den är registrerad på ett svenskt domännamn, priser är i svenska kronor, vissa angivna telefonnummer är svenska och bolaget erbjuder svensktalande kundservice. Drinko erbjuder en omfattande försäljningsorganisation med bland annat kundservice, returrätt och förmedling av transport. Aktören bistår alltså svenska konsumenter dels i köpetransaktionen av alkoholdrycker och dels i andra moment för att kunden ska komma i besittning av alkoholdrycker. Drinko bör därför anses tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker. Vidare avser agerandet något annat än att erbjuda en oavhängig transporttjänst av alkoholdrycker inom EU och Drinko kan därför inte stödja sig på undantaget för oberoende mellanhänder att yrkesmässigt befordra alkoholdrycker till privatpersoner i Sverige från ett annat EU-land. Agerandet, som utförs i större omfattning, bör därför enligt IOGT-NTO:s mening stå i strid med Tillhandagåendeförbudet.

Eftersom de slutkonsumenter som Drinko vänder sig till finns i Sverige så ska svensk alkoholskatt betalas. Drinko ger viss information om detta, men vilseleder samtidigt kunderna genom att lämna motsägelsefull information som felaktigt ger intrycket av att det skulle vara fritt från svensk skatt att föra in alkohol i Sverige när beställning skett från Drinko. Det skulle endast stämma om kunden själv hämtar varorna och utför transporten. Kunden erbjuds visserligen möjlighet att komma och hämta varorna personligen men ska då kontakta Drinko i förväg vilket tyder på att transporten normalt sett utförs av något av de rekommenderade transportbolagen och att svensk alkoholskatt därför ska betalas.

Drinko anger på sin hemsida att det är kunden som ombesörjer transporten. Drinko tar emellertid visst ansvar för transporten eftersom man öppnar upp för att kunden ska få ersättning om en vara går sönder i frakten. Dessutom verkar Drinko vara förknippat med de två transportbolag som rekommenderas på hemsidan eftersom fraktpriset hos dessa transportörer kan beräknas direkt på Drinkos hemsida. Möjligen skulle det därför kunna hävdas att det är Drinko som ombesörjer transporten och att den därför anses utförd för säljarens räkning. Med ett sådant synsätt så är det fråga om distansförsäljning och Drinko som säljare är skattskyldigt i Sverige och ska ställa säkerhet för betalningen av skatten och anmäla sig som distansförsäljare hos Skatteverket. Det bör i detta sammanhang noteras att Drinko inte har registrerat sig som distansförsäljare eller för moms i Sverige. Uppfylls inte kraven på att ställa säkerhet eller att anmäla sig till Skatteverket är förfarandet olagligt och den som för in varorna till Sverige ska, om handlingen begås uppsåtligt, dömas för olovlig förflyttning av punktskattepliktiga varor. Om transporten istället anses utförd av

köparen så är det köparen som är skattskyldig med motsvarande krav på att ställa säkerhet innan varorna transporteras från det andra landet och att anmäla varorna till Skatteverket.

5.4 www.vinstocken.se

Vinstocken AB, org. nr. 556641-3174 ("Vinstocken"), är ett aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige, och med adress c/o Excellent Controllet AB, Barnhusgatan 16, 111 23 Stockholm. Besöksadress är Österlånggatan 28, 111 31 Stockholm. Styrelseledamot är [REDACTED], [REDACTED]. Bolaget har som verksamhetsföremål angett att det ska bedriva import och handel med vin samt därmed förenlig verksamhet.

Vinstocken har ett dotterbolag i Tyskland som heter Weintraum GmbH, svenskt org. nr. 502068-9104. Dotterbolaget har samma adress som Vinstocken på Barnhusgatan i Stockholm. Som näringsgren har angetts att dotterbolaget bedriver partihandel med drycker.

På hemsidan vinstocken.se, som är registrerad på Conductus Sweden AB, ett bolag i vilket [REDACTED] också är styrelseledamot, erbjuds försäljning av vin i nätbutik för leverans direkt hem till dörren. På hemsidan anges att Weintraum GmbH är det säljande bolaget. Det anges vidare att Weintraum GmbH överlåter all sin försäljnings- och marknadsadministration att hanteras på Vinstocken.se. Enligt uppgifter på hemsidan ser Weintraum GmbH, genom Vinstocken.se, till att alla skatter som uppkommer i samband med leverans till kunden erläggs.

Enligt hemsidan erbjuder Vinstocken unika viner till bra priser, effektiva hemleveranser och den bästa servicen. Vinstocken ombesörjer alla praktikaliteter i form av transporter och betalning av svensk moms och alkoholskatt. Enligt hemsidan går förfarandet till på följande sätt. När varorna är packade och lämnar lagret i Tyskland får kunden ett e-postmeddelande om att varorna har börjat sin resa. Vid det tillfället skickas fakturan alternativt dras betalningen från angivet kredit-/betalkort. Då återstår ca 3-8 dagar innan varorna anländer till kunden. När godset har anlänt i Sverige kontaktar Bring Express kunden för att boka leveranstillfället. Leverans sker varannan vecka. Om någon av varorna är defekt, skall kunden kontakta info@vinstocken.se. För fakturabetalning används Klarna.se. Har kunden frågor om vinstockens tjänster och om hur det fungerar ska denne kontakta Vinstocken. För att få beställa vin på vinstocken.se måste köparen vara bosatt i Sverige.

Besöksadress finns på Österlånggatan 28 i Stockholm. På nämnda adress tycks förekomma viss försäljning av varor och eller tjänster till konsument. I butiken exponeras olika vinsorter i t.ex. skyltfönstret.

Rättslig bedömning

Vinstocken/Weintraum GmbH erbjuder försäljning av vin på vinstocken.se. Enligt uppgift på hemsidan har Weintraum GmbH överlåtit all sin försäljnings- och marknadsadministration att hanteras på Vinstocken.se. Vinstocken är det bolag som förefaller hantera detta. På hemsidan anges att om kunden har frågor om vinstockens tjänster ska denne kontakta Vinstocken. Vinstocken är ett svenskt bolag med säte, besöksadress och verksamhet i Sverige. Vinstocken synes ombesörja alla praktikaliteter i samband med beställning, betalning, transport, erläggande av svensk moms och alkoholskatt, kundtjänst och reklamation. Detta på plats i Sverige.

Försäljningen av vin på vinstocken.se är direkt riktad till svenska konsumenter. På hemsidan anges att vinstocken.se endast levererar varor inom Sverige och att bosättning i Sverige är ett krav för få beställa vin på hemsidan. På hemsidan finns vidare direkta jämförelser med förhållanden på den svenska marknaden; en jämförelse görs med Systembolagets verksamhet där man konstaterar att inköp via vinstocken.se är ett mycket enklare förfarande. Alla priser anges i svenska kronor och i dessa inkluderas svensk moms och svensk alkoholskatt. För fakturabetalning används Klarna AB. Vid reklamation ska kunden kontakta kundtjänsten på svenskt telefon- eller faxnummer eller på info@vinstocken.se. Kundsupporten hjälper kunden med felet antingen genom en återbetalning eller med en ersättningsflaska.

Vinstocken/Weintraum GmbH har mycket starka kopplingar till Sverige. Företagsstrukturen och verksamhetsfördelningen i koncernen förefaller utgöra ett medvetet strategiskt upplägg syftande till att kringgå lagstiftningen. Vinstocken/Weintraum GmbH:s försäljning av vin på vinstocken.se är enligt IOGT-NTO att betrakta som detaljhandel och står i strid med Detaljhandelsregeln.

I vart fall kan konstateras att Vinstocken/Weintraum GmbH erbjuder mer än rena transporttjänster vilket enligt IOGT-NTO betyder att bolagen bedriver olaglig kommersiell förmedling av alkoholdrycker i strid med Tillhandagåendeförbudet.

I lokalen på besöksadressen på Österlånggatan 28 i Stockholm tycks förekomma viss försäljning av varor och eller tjänster till konsument. Lokalen är därmed att betrakta som butikslokal enligt bestämmelserna i Alkohollagen. Alkoholdrycker som inte får säljas i en butikslokal får inte heller förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymmen. I lokalen på Österlånggatan 28 exponeras olika vinsorter i bl.a. skyltfönstret. Förfarandet är enligt IOGT-NTO att betrakta som förvaring i strid med Hanteringsförbudet.

5.5 www.kvalitetsvin.se

Quality Wine Trading OÜ, org. nr. 502070-3061, är enligt hemsidan kvalitetsvin.se ett svenskägt estniskt bolag med adress c/o FirstOffice, Narva Mnt 5, 10117 Tallin, Estland. Enligt information på hemsidan har Quality Wine Trading OÜ ett systerbolag i Sverige vid namn Delikatessgrossisten i Norden AB ("Delikatessgrossisten").

Delikatessgrossisten, 556665-7184, har säte i Stockholm och adress på Lodgatan 1, 114 30 Stockholm. Till föremål för sin verksamhet har bolaget angett att det ska bedriva import, export och försäljning av matvaror och alkoholhaltiga drycker samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet. Bifirman Transparent Beverage Company Europe står för den del av verksamheten som avser import och försäljning av dryck.

På hemsidan kvalitetsvin.se, som är registrerad på Delikatessgrossisten, erbjuds försäljning av vin i nätbutik för leverans till mottagningscentral i Stockholm eller direkt hem till dörren. Enligt uppgift på hemsidan påstås att Quality Wine Trading OÜ står bakom hemsidan och försäljningen i nätbutiken. Vidare framgår att Quality Wine Trading OÜ samarbetar med systerbolaget Delikatessgrossisten, som är logistik- och utlämningspartner i Stockholm. Vid beställning sker betalning av varan direkt. Varorna finns inte på plats i Sverige när ordern läggs utan varan packas och adresseras till kunden och går sedan med transporter från Quality Wine Trading OÜ:s distributionscentraler till en mottagningscentral i Stockholm. Enligt hemsidan kan kunden hämta ut sina förbeställda varor i Delikatessgrossistens lagerbutik på Lodgatan 1 i Stockholm om kunden inte önskar hemleverans. Quality Wine Trading Oü är registrerat hos Skatteverket som distansförsäljare.

Rättslig bedömning

Det kan konstateras att försäljningen på kvalitetsvin.se är direkt riktad mot svenska konsumenter. Försäljningen sker via en hemsida som är registrerad på det svenska "systerbolaget" Delikatessgrossisten, bolagets domännamn utgörs av den svenska toppdomänen .se och hemsidan är skriven på svenska. Alla priser anges i svenska kronor och enligt hemsidan betalar Quality Wine Trading OÜ "in din skatt och moms". Till detta kan tilläggas att Quality Wine Trading OÜ enbart anger svenska kontaktuppgifter på sin hemsida (08-24 88 80 och info@kvalitetsvin.se). Informationen som tillhandahålls är vidare anpassad efter svenska konsumenters behov och geografiska status och förfarandet i samband med försäljningen har i många avseenden anpassats till svenska förhållanden. På hemsidan framgår att utlämningsställe finns i Sverige och att hemleverans enbart sker i Stockholmsområdet. Vidare finns angivet att Quality Wine Trading OÜ följer konsumentköplagen och att bolaget tillämpar 14 dagars ångerrätt i enlighet med distansavtalslagen.

Delikatessgrossisten/Quality Wine Trading Oü (som är ett svenskt estniskt bolag), säljer alkoholdrycker till svenska konsumenter på Delikatessgrossistens registrerade hemsida. Delikatessgrossisten/Quality Wine Trading Oü tar emot betalning, administrerar leverans, driver kundtjänst och hanterar reklamationer. I Sverige finns ett samarbete med "systerbolaget" Delikatessgrossisten ifråga om logistisk och utlämning. Båda bolagen nås på telefonnummer med svenska riktnummer. Man skriver på hemsidan att varan packas och att den sedan "går med våra transporter från våra distributionscentraler till vår mottagningscentral i Stockholm"; Delikatessgrossisten har som ovan nämnts lagerbutik på Lodgatan 1 i Stockholm. Det finns således mycket starka kopplingar till Sverige. Företagsstrukturen bolagen emellan förefaller strategisk och tycks innebära ett kringgående av lagstiftningen.

Delikatessgrossisten/Quality Wine Trading Oü erbjuder försäljning av vin på den svenska marknaden på sätt som är att betrakta som detaljhandel. Förfarandet står enligt IOGT-NTO i strid med Detaljhandelsregeln.

Under alla förhållanden erbjuder Delikatessgrossisten/Quality Wine Trading Oü mer än försäljning och transporttjänster vilket – i vart fall – innebär att bolagen enligt IOGT-NTO:s uppfattning bedriver olaglig kommersiell förmedling av alkoholdrycker i strid med Tillhandagåendeförbudet.

Delikatessgrossisten har som ovan nämnts lagerbutik på Lodgatan 1 i Stockholm och denna fungerar som utlämningsställe för varor beställda på kvalitetsvin.se. I lokalen sker sannolikt förvaring i väntan på utlämning. Enligt Delikatessgrossistens hemsida delikatessgrossisten.noxshop.se sker även försäljning av varor i lagerbutiken på Lodgatan. Lokalen är därmed att betrakta som butikslokal enligt bestämmelserna i Alkohollagen. Alkoholdrycker som inte får säljas i en butikslokal får inte heller förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymmen. Varken Quality Wine Trading Oü eller Delikatessgrossisten har serveringstillstånd. Förfarandet är enligt IOGT-NTO att betrakta som förvaring i strid med Hanteringsförbudet vilket innebär olovlig dryckeshantering.

Vad gäller ålderskontroll vid leverans eller utlämning av alkohol finns såvitt man kan se ingen information vilket kan tyda på att denna kontroll inte görs eller inte görs på ett tillfredställande sätt. Detta medför givetvis en uppenbar risk att personer under 20 år kan få vin utlämnat till sig vilket därmed skulle utgöra olovlig dryckeshantering i strid med Hanteringsförbudet.

5.6 www.handlavin.se

Best Shopping Stockholm Handelsbolag, org. nr. 969710-3779, ("Best Shopping"), är ett handelsbolag med säte i Stockholm, Sverige, och med adress på Älvkarleövägen 26, 115 43 Stockholm. Bolaget har två delägare; [REDACTED] och [REDACTED]. Bolaget har som verksamhetsföremål angett att det erbjuder import och försäljning av hushållsartiklar via nätet. Best Shopping är registrerat som distansförsäljare hos Skatteverket.

Enligt hemsidan bestshopping.se, som är registrerad på Best Shopping, framgår att bolaget främst erbjuder vinprovning men att bolaget även importerar vin från huvudsakligen Österrike. Enligt sidan framgår även att Best Shopping driver den svenska kundsupporten på hemsidan handlavin.se, som är registrerad på Best Shopping. Enligt uppgift på sidan drivs handlavin.se av det österrikiska företaget Pannonishe Weingärtner GmbH.

På handlavin.se erbjuds försäljning av vin från främst Österrike till svenska konsumenter. Enligt hemsidan skickas vinet direkt från Österrike där packlager/plocklager finns. Transport av varorna sker med 10-14 dagars mellanrum och sköts av bolaget. Varorna kan antingen levereras hem till dörren eller hämtas av kunden själv vid företagets hämtdepå/hämtlager i Hjorthagen, Stockholm. Det uppges att hämtdepån/hämtlagret inte utgör ett lager utan att transporten av varor till Sverige sker först efter att kunden har beställt varorna. Vidare uppges att all packning av varorna sker i Österrike. Enligt hemsidan anges alla priser i svenska kronor och är inklusive moms om f.n. 25 procent och svensk alkoholskatt.

Rättslig bedömning

Enligt bestshopping.se drivs handlavin.se av det österrikiska företaget Pannonishe Weingärtner GmbH. Best Shopping driver enligt egen uppgift enbart den svenska kundsupporten på handlavin.se. På handlavin.se framkommer dock att sidan ägs av Best Shopping och de kontaktuppgifter som finns angivna på sidan är svenska sådana. Det kan i sammanhanget nämnas att handlavin.se är registrerat på Best Shopping. Förhållandena mellan de nämnda bolagen och deras inbördes verksamheter är oklara.

Med de oklara ägarförhållandena som bakgrund kan konstateras att försäljningen på handlavin.se är riktad mot svenska konsumenter. Försäljningen sker via en hemsida som är registrerad på ett svenskt handelsbolag. Bolagets domännamn utgörs av den svenska toppdomänen .se och hemsidan är skriven på svenska. Informationen som finns angiven på hemsidan är direkt riktad till svenska konsumenter och är anpassad efter deras behov. Alla priser anges i svenska kronor och i dessa inkluderas svensk moms och svensk alkoholskatt. På handlavin.se görs jämförelser med Systembolaget och dess priser och utbud. Till detta kan tilläggas att organisation och administration synes finns på plats i Sverige. Kundsupport nås på telefonnummer med svenska riktnummer (08-517 85 773 och 070-595 77 13) och kundtjänsten som administreras av bolaget nås på peder@handlavin.se. Kundtjänsten är även den anpassad till svenska förhållanden och är svenskspråkig. I samband med betalningen finns ett samarbete med Svea Ekonomi AB. Det finns således mycket starka kopplingar till Sverige.

Best Shopping/Pannonishe Weingärtner GmbH erbjuder försäljning av vin på den svenska marknaden på sätt som är att betrakta som detaljhandel, eller i vart fall

kommersiell förmedling. IOGT-NTO är av uppfattningen att förfarandet måste stå i strid med Detaljhandelsregeln.

Under alla förhållanden erbjuder Best Shopping/Pannonische Weingärtner GmbH mer än försäljning och transporttjänster vilket – i vart fall – innebär att bolagen enligt IOGT-NTO:s uppfattning bedriver olaglig kommersiell förmedling av alkoholdrycker. Best Shopping/Pannonische Weingärtner GmbH tar emot betalning, ombesörjer transport, administrerar utlämningsställe på plats i Stockholm, driver svenskspråkig kundtjänst, hanterar reklamationer och står för returfrakt. Förfarandet måste därmed enligt IOGT-NTO:s uppfattning stå i strid med Tillhandagåendeförbudet.

5.7 **www.winefinder.se**

NFL Consulting AB, org. nr. 556683-7109, är ett aktiebolag med säte i Helsingborg, Sverige, och med adress på Nicandersgatan 2, 254 39 Helsingborg. Ledamot i styrelsen är [REDACTED], [REDACTED], med samma adress som NFL Consulting AB. Bolaget har som verksamhetsföremål angett att det ska bedriva konsultverksamhet och investeringar inom områdena vin, finansiell rådgivning och inredning, äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed förenlig verksamhet.

WineFinder AB, org. nr. 556678-3238, är dotterbolag till NFL Consulting AB. WineFinder AB är ett aktiebolag med säte i Helsingborg, Sverige, och med adress på Järnvägsgatan 3, 3 tr, 252 24 Helsingborg. Ovan nämnde [REDACTED], [REDACTED], med samma adress som NFL Consulting AB, är verkställande direktör och ledamot i styrelsen. [REDACTED], [REDACTED], är styrelseordförande. Suppleant är [REDACTED], [REDACTED], med samma adress som NFL Consulting AB. Bolaget har som verksamhetsföremål angett att det direkt eller indirekt ska bedriva marknadsföring samt förvaltning av investeringar i vin och därmed förenlig verksamhet. Enligt årsredovisningen för 2010 framgår att WineFinder AB i första hand är ett företag som driver en vinklubb, WineFinder Club, och därmed förenlig verksamhet. Vidare anges att WineFinder AB är verksam importör samt arrangör av vinrelaterade arrangemang. Enligt årsredovisningen framgår att WineFinder Club:s medlemsantal under 2010 har ökat till 2 200. Under första kvartalet 2011 har ytterligare 700 medlemmar rekryterats. Det förväntas att verksamhetens starka tillväxt fortsätter och att marknads medvetenhet om WineFinder förstärks. Under 2010 hade bolaget enligt årsredovisningen sex anställda.

WineFinder ApS, org. nr. 502065-4231, är ett helägt danskt dotterbolag till WineFinder AB. Bolaget är registrerat i Danmark med adress WineFinder ApS c/o Danske Fragtmaend Logistik, Avedøreholmen 46, 2650 Hvidovre, Danmark. WineFinder ApS är registrerat som distansförsäljare. Enligt moderbolaget WineFinder AB:s årsredovisning för 2010 framgår att WineFinder ApS är Nordens ledande vinmäklare och att försäljningen av vin har uppgått till ca 37 miljoner kronor under 2010.

På hemsidan winefinder.se, som är registrerad på WineFinder AB, framgår att WineFinder den 15 oktober 2007 fick Sveriges första tillstånd att bedriva distansförsäljning av vin till svenska privatpersoner och att bolaget idag är Nordens ledande vinmäklare. På hemsidan erbjuds försäljning av vin till svenska konsumenter till garanterat konkurrenskraftiga priser. Konsumenten erbjuds enligt uppgift bättre viner, bättre priser, snabbare och billigare hemleveranser och bättre service än vad alla andra aktörer på marknaden erbjuder (på hemsidan anges att vinbutiken sålt fler flaskor Cristal 2002, Dom Pérignon 2002, Bordeaux 2009, Aalto, Bond, Buitenverwaching och andra kvalitetsviner än vad Systembolaget sålt till hela

svenska folket). Som förklaring anges att winefinder.se erbjuder bättre service och bättre priser än Systembolaget. På hemsidan garanteras lägre pris än Systembolaget på alla viner i kategorin ”Noga utvalda viner”.

På hemsidan anges att beställningarna sammanställs varje söndag kl. 15.00 och att samarbetspartnern Jetpak därefter levererar inom 3 - 19 dagar beroende på var i Sverige konsumenten bor. Lager verkar finnas i Danmark. På hemsidan anges vidare att Jetpaks kundservice nås på 040 80 000 eller via hemleverans@winefinder.dk, vilket synes vara en adress kopplad till hemsidan. Betalning sker med kort-, autogiro- eller faktura. På hemsidan anges att svensk moms och alkoholskatt betalas av WineFinder.

Connoisseur Wine Store med hemsidan vin.cclub.se erbjuder samma upplägg som winefinder.se. Sajten tillhör Connoisseur International AB (org. nummer 556667-1037). Företaget ger ut magasin Connoisseur som distribueras till de i Sverige med en deklarerad inkomst om minst 1.2 miljoner kronor. Adressen är Smedjegatan 8, 131 54 Nacka, och kontaktuppgifterna för hemsidan är 08-12 20 30 60 och winestore@cclub.se. På hemsidan framkommer att Connoisseur Wine Store som samarbetspartner har valt WineFinder eftersom Connoisseur Wine Store anser att WineFinder är den mest professionella och seriösa aktören på den nordiska marknaden. WineFinder står enligt uppgift för innehåll och leveranser.

Rättslig bedömning

Det framstår som oklart om det är WineFinder AB eller dotterbolaget WineFinder ApS som är försäljare/förmedlare. På hemsidan winefinder.se, som är registrerad på svenska WineFinder AB, driver enligt egen uppgift danskregistrerade WineFinder ApS nätbutik med försäljning av vin. På hemsidan under rubriken ”WineFinder Club” framgår dock att man som medlem i WineFinder Club, som enligt årsredovisningen drivs av WineFinder AB, erbjuds ”bättre viner, bättre priser, snabbare och billigare hemleveranser och bättre service än alla andra aktörer på marknaden”. Längre ner på sidan finns all information om hur försäljningen via hemsidan går till. När man beställer i vinbutiken blir man medlem i WineFinder Club per automatik. På frågan om man måste bli medlem anges följande: ”Vi måste ha dina uppgifter för att leva upp till gällande alkohollagstiftning, för att säkerställa att kortbetalning kommer från rätt person och för att kunna leverera dina inköpta viner till rätt adress. Som medlem får du en massa bra erbjudanden.” På hemsidan anges: ”WineFinder verkar som vinmäklare vilket innebär att vi representerar våra medlemmar och finner de bästa vinerna utan kopplingar till enskilda vinproducenter eller leverantörer.” Det synes inte finnas några klara och tydliga gränser mellan bolagens verksamheter och de flyter in i varandra. Klart är att det svenska bolaget WineFinder AB har en framträdande roll i verksamheten.

Med det som utgångspunkt kan konstateras att försäljningen/förmedlingen på winefinder.se är riktad till svenska konsumenter. Försäljningen sker via en svensk hemsida som är registrerad på det svenska moderbolaget WineFinder AB. WineFinder ApS:s domännamn utgörs av den svenska toppdomänen .se och hemsidorna är skrivna på svenska. Informationen som finns angiven på hemsidorna är anpassad efter svenska konsumenters behov och intressen. Alla priser anges i svenska kronor och i dessa inkluderas svensk moms och svensk alkoholskatt. På winefinder.se görs jämförelser med Systembolaget och dess priser och utbud och bolaget jämför och likställer dessutom sin försäljning med Systembolagets och konstaterar därvid att skillnaderna i framgång på vissa områden beror på att winefinder.se erbjuder bättre service och bättre priser än Systembolaget. Till detta kan läggas att WineFinder AB:s organisation finns på plats i Sverige (e-post: info@winefinder.se, telefonnummer: 042-24 04 90,

faxnummer: 042-18 08 50) och enligt årsredovisningen är det WineFinder AB som driver vinklubben vars medlemskap är obligatorisk för köp på winefinder.se.

WineFinder AB/WineFinder ApS, som är helägt dotterbolag till svenskregistrerade WineFinder AB, säljer alkoholdrycker, administrerar leverans, driver svenskspråkig kundtjänst, hanterar reklamationer o.s.v. WineFinder AB/Winefinder ApS har mycket stark koppling till Sverige. Företagsstrukturen i koncernen förefaller strategisk och tycks innebära ett kringgående av lagstiftningen. WineFinder har breddat sin verksamhet och den omfattar numera även hemsidan vin.cclub.se.

WineFinder AB/WineFinder ApS erbjuder försäljning av vin på den svenska marknaden på sätt som enligt IOGT-NTO är att betrakta som detaljhandel. Förfarandet är enligt IOGT-NTO:s mening olagligt och står i strid med Detaljhandelsregeln.

I vart fall erbjuder WineFinder AB/WineFinder ApS mer än försäljning och transporttjänster vilket innebär att verksamheten under alla förhållanden är att beteckna som olaglig kommersiell förmedling av alkoholdrycker, d.v.s. förfarandet står i strid med Tillhandagångsförbudet. I sammanhanget noteras att WineFinder ApS försäljning av vin uppgick till ca 37 miljoner kronor under 2010 och vinklubben hade 2 200 medlemmar.

5.8 Antipodes – bl.a. www.australianwineclub.se och www.finewinesociety.se

Antipodes Premium Wines Ltd, org. nr. 502065-6350, ("APW") är ett bolag registrerat på Malta. APW har ett helägt dotterbolag i Sverige som heter Antipodes Premium Wines AB, org. nr. 556660-0531 ("Dotterbolaget"). [REDACTED] är verkställande direktör i båda bolagen och enda styrelseledamot i Dotterbolaget.

Dotterbolaget har sitt säte i Stockholm, Sverige, med adress på Grevgatan 55, 114 59 Stockholm och därifrån sköts telefonförsäljning, rådgivning och kundtjänst (vilket tydligt framgick i ett inslag från Rapport sänt den 6 november 2011).⁴² Dotterbolaget har som verksamhetsföremål angett att det ska bedriva import, försäljning och marknadsföring av alkoholdrycker, restaurangverksamhet och servering av alkoholdrycker samt medlemssällskap vars huvudsakliga syfte är att utbyta kunskap om alkoholdrycker ävensom idka därmed förenlig verksamhet. Enligt årsredovisningen har bolaget haft 26 anställda i medeltal under 2010. Bolaget har en bifirma som heter Australian Wine Club.

Antipodes Premium Wines är en av de största aktörerna på marknaden. På hemsidan antipodeswines.com, som är registrerad på APW, framgår att Antipodes Premium Wines är Sveriges ledande direktförsäljare av vin och landets största vinklubboperatör. På hemsidan anges att Antipodes Premium Wines genomsöker marknaden efter riktigt bra viner och gör dem tillgängliga för bolagets medlemmar att beställa genom hemsidan eller via vinrådgivare på telefon (0200-33 88 88). Antipodes Premium Wines hjälper privatpersoner med inköp, både vad gäller administration, skatter och leverans och vinerna levereras från lagret i Hamburg, Tyskland, direkt hem till dörren hos medlemmarna. På hemsidan framkommer att Antipodes Premium Wines levererar "kvalitetsviner direkt hem till tusentals kunder varje vecka" och att "Antipodes Premium Wines är ett snabbt växande företag med över 50 medarbetare beläget på Östermalm, Stockholm". Av Dotterbolagets årsredovisning framkommer att

⁴² http://svtplay.se/v/2592464/rapport/6_11_19_30?cb.a1366518.1.f.-1/pb.a1366516.1.f.-1/pl.v.,2487758/sb.p103263.1.f.-1

bolagets verksamhet varit fortsatt fokuserad på marknadsföring av distansförsäljning av kvalitetsvin såsom underleverantör till utländska bolag.

Bakom Antipodes Premium Wines står [REDACTED]. Enligt hemsidan startade [REDACTED] och hans fru [REDACTED] vinklubb Australian Wine Club som idag erbjuder viner från hela världen och enligt egen uppgift är Sverige populäraste vinklubb. Australian Wine Club ägs av APW.

På APW:s hemsida anges att sidan i första hand är en portal till bolagets olika vinklubb och under rubriken ”Vinklubbarna” finns länkar till australianwineclub.se och finewinesociety.se som båda är registrerade på APW. Enligt Australian Wine Club:s hemsida anges att ett av vinklubbens mål är att göra det enkelt och roligt att köpa spännande viner som inte finns tillgängliga på Systembolagets hyllor. Vinerna kommer från ett lager i Hamburg, Tyskland, direkt till kundens dörr, oavsett vart i landet man bor. Priserna som anges inkluderar alla skatter som måste betalas vid import av vin till Sverige. Enligt Australian Wine Club:s hemsida är det APW som hanterar importen av vinerna.

Ett flertal andra vinklubbars hemsidor är registrerade på APW: alltommatvinklubb.se, pafvinklubb.se, vawineclub.se, voltairevinklubb.se, malmoaviationwineclub.se och campadrewine.com. På hemsidan för Dagens Industris vinklubb divinklubb.se anges, precis som på ovannämnda vinklubb, att respektive vinklubb är en del av APW. Verksamheten i nämnda vinklubb, liksom på australianwineclub.se och finewinesociety.se synes bestå av försäljning, administration, beställning, logistik, kundtjänst, leverans och reklamationshantering. Administrationen för de olika vinklubbarna verkar hanteras av samma personer, de har gemensamma kontaktuppgifter förutom telefonnumret till kundservice som är olika ”0200-nummer” för varje vinklubb.

Vidare hanterar APW alla vinbeställningar via mathem.se såsom försäljare (se vidare om mathem.se under punkten 5.10). APW bistår MatHem i Sverige AB:s kunder med importen av vin. På Mathems hemsida framkommer följande information. ”Mathem erbjuder ett unikt utbud av kvalitetsviner från framstående vinregioner världen över. Dessa levereras hem till dig, precis som dina matvaror. Vinerna väljs ut av erfarna sommelier och importeras av Sveriges största vinklubsoperatör Antipodes Premium Wines. Vin kan endast beställas med leverans på torsdagar. Mathems viner väljs ut av erfarna sommelier och säljs av Antipodes Premium Wines Ltd. Vinerna är unika och finns inte att köpa på Systembolaget. Vinerna levereras precis som dina övriga matvaror till din dörr.”

Enligt uppgift på hemsidan är det APW som betalar alla skatter, inklusive alkoholskatt och moms. Mathem i Sverige AB ombesörjer hemleveransen.

Rättslig bedömning

Försäljningen av vin på de olika vinklubbarnas hemsidor är direkt riktad till svenska konsumenter. Många av vinklubbarna förevisas vara del av/är del av bolag som svenska konsumenter är väl bekanta med, exempelvis Dagens Industri, Privata affärer och Allt om Mat. APW marknadsför sig som Sveriges ledande direktförsäljare av vin och landets största vinklubsoperatör. Det finns mycket starka kopplingar till Sverige. På hemsidan framkommer att ”Antipodes Premium Wines är ett snabbt växande företag med över 50 medarbetare beläget på Östermalm, Stockholm”.

Ytterligare tecken på att Antipodes Premium Wines verksamhet bedrivs från Sverige är bl.a. att de har besöksadress på Grevgatan 55 i Stockholm, att Dotterbolaget är

verksamt på adressen Grevgatan 55 (samma adress som samtliga nämnda vinklubbar hänvisar till i sina kontaktuppgifter), att bolaget har många anställda, att kundtjänst finns i Sverige och nås på frisvarsnummer såsom t.ex. 0200-33 88 88 eller fax 08-664 67 88, att det från kundtjänsten även tycks ske reklamationshantering, att man vid beställning av vinklubbarna använder sig av svensk faktureringservice via Klarna AB och att man kan nå vinklubbarnas rådgivare per telefon (t.ex. 0200-33 88 88). Alla priser anges i svenska kronor och är inklusive svensk alkoholskatt. Under rubriken ”Lediga jobb” på APW:s hemsida finns en tjänst utlyst som vinrådgivare/innesäljare. I arbetsbeskrivningen framgår bl.a. följande: ”Som innesäljare på Vinrådgivningen ringer du upp befintliga medlemmar för att omvandla dem till köpande kunder av våra exklusiva viner. Du kommer också ha möjlighet att arbeta på mässor runt om i landet, möta våra medlemmar och genomföra försäljning på plats.” Det är således fråga om direkt försäljning till konsument av alkoholdrycker på den svenska marknaden.

Antipodes Premium Wines hjälper privatpersoner med sin privatimport, både vad gäller administration, skatter och leverans och vinerna levereras från lagret i Hamburg, Tyskland, direkt hem till dörren hos medlemmarna. En stor del av verksamheten, med inslag av försäljning, administration, logistik, svenskspråkig kundtjänst och vinrådgivning samt reklamation, drivs från Sverige.

Antipodes Premium Wines erbjuder en helhetslösning som i praktiken innebär försäljning av vin på den svenska marknaden. Förfarandet är enligt IOGT-NTO att betrakta som detaljhandel och står i strid med Detaljhandelsregeln.

Antipodes Premium Wines helhetskoncept, med andra ”servicetjänster” utöver försäljning och rena transporttjänster, utgör i vart fall olaglig kommersiell förmedling av alkoholdrycker vilket enligt IOGT-NTO:s uppfattning är ett förfarande som står i strid med Tillhandagåendeförbudet. Det noteras i sammanhanget att hemsidan anger att Antipodes Premium Wines levererar ”kvalitetsviner direkt hem till tusentals kunder varje vecka”.

5.9 **www.matovinklubben.se**

Enligt uppgift från Mat & Vinklubbens facebookside grundades Mat & Vinklubben i maj 2010. Mat & Vinklubben säljer vin som kan beställas via hemsidan matovinklubben.se. Leverans av vinerna sker inte direkt hem till konsument utan till något av Mat & Vinklubbens utlämningsställen (de flesta av Mat & Vinklubbens utlämningsställen är livsmedelsbutiker, se nedan) som kunden väljer och därefter själv hämtar ut vinet hos utlämningsstället.

Enligt hemsidan sägs ett italienskt bolag, Ma. Bel S.r.l., stå bakom Mat & Vinklubben och de betalar enligt uppgift alkoholskatt och moms. Ma. Bel S.r.l. med svenskt org. nr. 502067-6226 är registrerat som distansförsäljare och för moms hos Skatteverket. Mat & Vinklubben har enligt hemsidan ett nära samarbete med Peters Mat- & Vinhandel. Bakom Peters Mat- & Vinhandel står bolaget Canard Idéutveckling AB, org. nr. 556373-7815 med bifirma Peter Telégins Mat & Vinhandel med adress Hedvigbergs Tuna Udde, 61075, Västerljung (det finns även kopplingar till adressen Atlasmuren 16, 11321 Stockholm som även är besöksadress för Mat & Vinklubben) med säte i Danderyds kommun.

Ensam styrelseledamot i Canard Idéutveckling AB är [REDACTED], [REDACTED] och suppleant är [REDACTED], [REDACTED]. Bolagets verksamhetsföremål är ”Bolaget skall driva rådgivning till personer och företag i frågor som rör utformning och tolkning av marknadsstrategiska frågor, producera reklam och reklamfilm, bedriva

handel med livsmedel samt idka därmed förenlig verksamhet”. Men på webbsida från italienska handelskammaren sägs Peters Mat & Vinhandel – Canard AB vara verksamt inom import och försäljning av mat och vin från Italien.⁴³

En annan person som tycks stå bakom Mat & Vinklubben är en [REDACTED]. I en intervju med [REDACTED], omnämns att han är sommelier och delägare i Mat & Vinklubben.⁴⁴ I intervjun sägs även att ”För att erbjuda kunderna ett helhetskoncept så är överenskommelsen med utlämningsbutikerna att de även ska sälja delikatesserna som Peters Mat & Vinhandel importerar, vilket samma personer står bakom”. På Peters Mat & Vinhandels hemsida finns kontaktuppgifter till [REDACTED] och [REDACTED].

På Mat & Vinklubbens hemsida framgår att man kan beställa vin via hemsidan och få det levererat för avhämtning vid utlämningsställen på följande platser (på hemsidan framgår även att dessa utlämningsställen har viner i utställning);

Ort	Butik	Plats
ALINGSÅS	Lilla Saluhallen	Kungsgatan 26 (Hjelmqvistska gården)
ESKILSTUNA	ICA Kvantum Ekängen	Strängnäsvägen 11
GÖTEBORG	ICA Kvantum Kungsbacka	Kungsmässan, Varla Gård
OSBY	ICA Supermarket Osby	Västra Järnvägsgatan 21
STOCKHOLM	8T8	Swedenborgsgatan 1 / Mariatorget
	Arno Livs	Trollbäckens Centrum, Tyresö
	Broms Catering – Bromma	Näsvägen 18
	Daglivs Klippet – Kungsholmen	St:Eriksgatan 34-38
	Mi Piace - Huddinge C	Sjödalsstorget 5
	Mi Piace - Sickla Köpkvarter	Siroccogatan 21
	Sabis Brevik Lidingö	Breviks Centrum
	Sabis Fältöversten	Östermalm, Karlaplan
	Sabis Haninge	Haninge Centrum
	Sabis Näsby Park	Näsby Parks Centrum
	Sabis Värmdö	Orions väg 1e, Gustavsberg
	Urban Deli – Nytorget	Nytorget 4, Södermalm
TRANÅS	Siesta Mat & Deli	Torget i Tranås
TROSA	Ost & Delikatess	Östra Långgatan 32

Rättslig bedömning

Webbsidan matovinklubben.se är endast svenskspråkig och registrerad i Sverige på [REDACTED]. Som nämnts ovan anger hemsidan att det är det italienska bolaget Ma. Bel S.r.l., som sägs stå bakom matovinklubben.se. men det förefaller som att verksamheten har mycket starka kopplingar till Sverige.

Man kan konstatera att marknadsföringen och informationen på matovinklubben.se är direkt riktad till svenska konsumenter och anpassad efter deras behov och intressen.

⁴³ <http://www.italchamber.se/ita/fiereeventi/soci-svedesi/>

⁴⁴ <http://www.livetsgoda.se/artikel/artikel.asp?Meny=Vin&kat=1&ArtikelId=2398>

Alla priser anges i svenska kronor och i dessa inkluderas svensk moms och svensk alkoholskatt. Mat & Vinklubben har besöksadress Atlasmuren 16, 11320 Stockholm (samma adress som Canard Idéutveckling anger i vissa sammanhang), man har utlämning av vin på ett antal ställen i Sverige (se ovan) under respektive utlämningsställes öppettider, dessa utlämningsställen sköter även reklamationshantering, kundtjänst kan nås via den svenske registrerade e-mailadressen info@matovinklubben.se och i vissa avseende nämns att man kan kontakta en person på ett svenskt mobiltelefonnummer. Det tycks uppenbart att verksamheten bedrivs fullt ut från Sverige vilket gör att det är fråga om förtäckt detaljhandel med alkoholdrycker. Det finns uppenbart samband med Canard Idéutveckling AB och registreringen via Ma. Bel S.r.l. förefaller vara ett försök att ge sken av att verksamheten drivs av ett utländskt bolag syftande till att kringgå alkohollagstiftningen och sälja alkohol till konsument i Sverige.

I samband med att man på hemsidan redogör för utlämningsställena sägs även att man kan bekanta sig Mat & Vinklubbens utbud på plats då vinerna finns i en utställning.

Det förefaller tydligt att det bolag som faktiskt står bakom Mat & Vinklubben erbjuder försäljning av vin på den svenska marknaden på sätt som är att betrakta som detaljhandel. I ovan nämnd intervju med [REDACTED] (enligt uppgift sommelier och delägare i Mat och Vinklubben) uttrycker [REDACTED] ”Det är dessutom roligare att arbeta direkt mot konsumenten” vilket även det visar att det är fråga om detaljhandel med alkoholdrycker. Förfarandet är enligt IOGT-NTO olagligt och står i strid med Detaljhandelsregeln.

I vart fall kan konstateras att man erbjuder mer än rena transporttjänster vilket enligt IOGT-NTO innebär olaglig kommersiell förmedling av alkoholdrycker vilket är en direkt överträdelse mot Tillhandagåendeförbudet.

Enligt uppgift på hemsidan och som nämns ovan finns viner i en utställning på utlämningsställena. Exponering av vin är enligt IOGT-NTO att anse som olovlig dryckeshantering av alkoholdrycker vilket skulle medföra att samtliga utlämningsställen som exponerar vinerna skulle göra det i strid med Hanteringsförbudet.

Eftersom vinerna levereras till respektive utlämningsställe och kunderna hämtar ut sina beställningar vartefter måste utlämningsstället förvara vinerna tills de hämtas ut. Det framgår av Alkohollagen att alkoholdrycker som inte får säljas i en butiklokal får inte heller förvaras i sådan lokal eller tillhörande utrymmen vilket blir fallet för samtliga utlämningsställen. Förfarandena torde enligt IOGT-NTO stå i strid med Hanteringsförbudet.

5.10 **www.mathem.se**

MatHem i Sverige AB, org. nr. 556775-7264, (”**MatHem**”) är ett svenskt aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige, och med adress på Nybrogatan 15, 114 39 Stockholm. Som verksamhetsområde har MatHem angett att bolaget ska bedriva näthandel med matvaror och därmed förenlig verksamhet.

På hemsidan mathem.se, som är registrerad på MatHem, driver bolaget näthandel med matvaror. På hemsidan erbjuds också försäljning av vin.

På hemsidan anges att MatHem erbjuder ett unikt utbud av vad de påstår är kvalitetsviner från framstående vinregioner världen över. Vinerna väljs ut av erfarna

sommelierer och säljs av Sveriges största vinklubsoperatör Antipodes Premium Wines. Antipodes Premium Wines administrerar importen åt MatHems kunder och betalar alla skatter, inklusive alkoholskatt och moms. Mathem i Sverige AB ombesörjer hemleveransen.

Vad gäller beställning av vin framgår att det kan göras av privatpersoner och att det sker på samma sätt som vid beställning av matvaror. Det framgår dock att vinet måste importerats så det behöver beställas några veckor i förväg. Leverans av vin sker endast på torsdagar. Vinet levereras hem till dörren på samma sätt som MatHems matvaror. Det framgår att man får beställa hur mycket vin som helst under förutsättning att det är för privat bruk. Det nämns att kontroll av legitimation kan ske.

Rättslig bedömning

MatHem är ett svenskt aktiebolag och all verksamhet sker i Sverige. Beställningarna av vin läggs in i samma system och på samma sätt som övriga varor. Inget sägs om att administration, order, betalning, reklamationshanteringen m.m. vad gäller köp av vin hanteras av MatHem på annat sätt än köp av övriga varor. Däremot finns angivet på hemsidan att vin importeras och säljs av Antipodes Premium Wines. MatHem tar emot betalning för beställda varor och tillhandahåller kundtjänst. Erbjudande om att köpa vin tillhandahålls den svenske konsumenten på en svensk hemsida och sker tillsammans med annan detaljhandel. Detta förfarande strider enligt IOGT-NTO mot Detaljhandelsregeln. MatHem är inte registrerat som distansförsäljare hos Skatteverket.

Verksamheten med alla ”servicetjänster” utöver transport innebär kommersiell förmedling. Det är således inte fråga om s.k. tillåten privatimport där den enskilde privatpersonen enbart får hjälp att ombesörja transporten. Förfarandet utgör enligt IOGT-NTO:s uppfattning en överträdelse av Tillhandagåendeförbudet.

Vad gäller ålderskontroll vid leverans av vin framgår i de allmänna villkoren att kontroll av legitimation kan ske. Detta medför givetvis en uppenbar risk att personer under 20 år kan få vin utlämnat till sig vilket skulle strida mot Hanteringsförbudet.

6 SAMMANFATTNING

Syftet med denna anmälan är att påvisa förekomsten av kommersiella verksamheter som bedrivs på ett sätt som, enligt IOGT-NTO, strider mot svensk alkohollagstiftning. Inom ramen för dessa verksamheter ombesörjs ofta såväl beställning, kundtjänst, transport, leverans och logistik som betalning, reklamationer och återköp. Det är uppenbart att de verksamheter som erbjuder en sådan fullständig försäljningskedja kan likställas med detaljhandel och därför är i strid med Detaljhandelsregeln.

Under alla förhållanden erbjuds svenska konsumenter en kommersiell förmedling av alkoholdrycker som innebär mer än en fristående transporttjänst av alkoholdrycker. Av lagens ordalydelse i Rosengrenundantaget framgår endast att den enskilde har rätt att under vissa förutsättningar föra in varor i Sverige genom yrkesmässig befordran eller annan oberoende mellanhand. Mot bakgrund av det sagda är IOGT-NTO av uppfattningen att aktuella ageranden är lagstridiga och bör beivras.

Till det sagda kommer att många av aktörerna som erbjuder denna försäljning/förmedling av alkoholdrycker även bryter mot svensk alkoholskattelagstiftning och bidrar till ett högt skatteundandragande på det här området. IOGT-NTO är därför givetvis även ur denna synvinkel mån om att aktuella

verksamheter utreds och att relevanta tillsynsmyndigheter ingriper mot de lagstridiga verksamheterna.

Stockholm, datum som ovan,

Peter Moilanen
Generalsekreterare

Anna Carlstedt
Förbundsordförande